Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $5.50 Metams
Brooklyne $7.00 Metams

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

Visų Šalių Darbininkai, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, o Išlaimėsit Pasaulį!

No. 70 | Telephone STagg 2-3878 | Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Kovo (March) 24, 1937 | Pavienio Numerio Kaina 3c | Metai XXVII, Dienraščio XIX

KRISLAI

Žalotojai.
"Blekiniai Kareiviai".
Nesupranta.
Kur Nuėjo.
Atgal Eina.

Rašo *V. ANDRULIS*

Jau ištirta priežastis riaušių Paryžiuje. *Trockistai ir anarchistai išprovokavo.* Jų tikslas buvo suardyti liaudies frontą. Jie skaudžiai nusivylė ir pavojingai nusimaskavo.

Komunistų, socialistų partijos ir Darbo Konfederacija dar labiau savo eiles suglaudė. *Milionas žmonių dalyvavo užmuštų laidotuvėse.*

Trockizmas, kur tik kiek jo yra, visur yra skaudus šašas ant organizuoto darbininkų kūno.

Kas paremia trockizmą, tas žaloja darbininkų judėjimą.

Edwin James (N.Y. "Time-se") kaip ir grąsinančiai kalba, jog generolo Miaja (Miaha) pavadinimas Mussolinio armijos *"blekiniais kareiviais"* įžeis fašistų diktatorių.

Ir gen. Miaja tai žino, bet jis taipgi žino, ir kitiems sako, jog Mussolinio galybė išpūsta ir greit sprogsta.

Bepiga italams buvo Ethiopijoj. Kareiviai basi, kariavo su lazdom, daugiau kaip šautuvais. Kas kita kariauti su ispanais.

Ethiopija taipgi monarchija. Iš kitų šalių niekas nevažiavo jai padėti. Ispanijoj gi yra tarptautinė brigada, geriau sakyti, brigados.

"Vilnyje" telpa jau kelinta korespondencija iš Ispanijos karo lauko. Iš Chicagos jau nuvykę keletas lietuvių jaunų vyrų kovoti prieš fašistus. Jie tai ir suteikia tas informacijas.

Girdėti, ir iš kitur yra nuvykusių. Vyks ir daugiau.

Chinijoj yra jau devynios vietos, kur įsikūrus darbininkų valdžia. Dabar Komunistų Partija susitarė su Kuomintango (nacionalistų) partija sulaikyti kovas tarp chinų, sudaryti demokratiškesnę valdžią nacionalistais valdomose teritorijose ir bendrai kovoti išvijimui Japonijos imperialistų iš Chinijos.

Tai labai svarbu.

Japonijos imperialistai ne tik liovėsi rėkavę apie karą Sovietų Sąjungai, bet jau kalba apie palengvinimus Mandžūrijai, apie traukimąsi iš Šiaurinės Chinijos.

Liaudies frontas Chinijoj uždavė smūgį Japonijos imperializmui.

Jau dviejose vietose man kalbant sklokos likučiai darė primetimus, jog Chinijoj komunistai su fašistais susivienijo; kitur liaudies frontai reiškią susidėjimą su kapitalistais.

Jie nesupranta ir to, jog mes galime ir privalome bendrai veikti su pavergtų tautų žmonėmis prieš vergėjus. Jie aklesni už aklus, jeigu nemato, jog Francijoj tik liaudies frontas atmušė ir atmuša fašizmą.

Patersone man pasakojo, jog tūlas sklokininkas, semiąs "žinojimą" iš Strazdo-Stilsono šulinio, rėkia, jog SSRS valdą žydai.

Visų pirma, tai melas. Antra, kiek gi skirtumo komunistui, kokios tautybės žmonės valdžioje, bile tik gera tvarka?

Mat, prie ko daėjo. Vadinasi komunistais, o skiepija tautinę pagiežą.

Kiek nedaug liko nuo Stilsono-Strazdo iki Tysliavos.

Beje, sklokos likučių vadai sako darysią savo laikraštį bepartyviu. Vargiai jie galės. Jiems tai reikštų žingsnį pirmyn, o jie tik atgal eina.

ISPANIJOS RESPUBLIKIEČIŲ MŪŠIS SU FAŠISTAIS SIGUENZOS SRITYJ

PAGROBTUS NUO FAŠISTŲ GINKLUS LIAUDIEČIAI JAU NAUDOJA PRIEŠAMS MUŠTI

Madrid, kovo 23.—Labai blogas oras trukdė Ispanijos armijai smarkiau vytis bėgančius italus fašistus, ir pastarieji, pagaliaus, apsistojo prie Padilla de Hita, už 20 mylių į šiaurę nuo Guadalajaros, ir pradėjo atsišaudyt prieš liaudies kariuomenę. Liaudiečiam, vijusiem fašistus per 9 dienas, taipgi reikia apsidrūtinti.

Italai gavo talkos nuo Ispanijos fašistų palei Soria vieškelį. Bet liaudies armija čia vis stumia juos atgal. Jai teliko tik pusė mylios iki Almadrones. Valdžios lėktuvai bombardavo fašistų pozicijas Jadraque, Almadrones ir Mirabueno.

Cordobos fronte fašistai 8 sykius per dieną atakavo valdžios pozicijas, norėdami užimt Pozoblanco su gyvsidabrio kasyklomis; bet vis liko atmušti.

75 italai suimti pereitą šeštadienį sako, kad jie manė, jog buvę siunčiami į Ethiopiją, o ne į Ispaniją.

Madrid.—Valdžia jau naudoja daugelį bėgančių fašistų paliktų tankų, kanuolių ir trokų karui prieš juos pačius Guadalajaros fronte.

Valencia, kovo 23.—Pora italų fašistų divizijų susitvarkė arti Almadrones, 12 mylių nuo fašistų tvirtovės Siguenzos, ir veikliai ginasi. Atkaklus mūšis tarp liaudiečių ir fašistų tęsiasi jau 24 valandas.

Vienas fašistų lėktuvas numetė kelias bombas į Valencijos pakraštį, prie prieplaukos, bet mažai žalos tepadarė.

Plėšikas Užmušė Senę, Pavojingai Primušė Dukterį

Plainfield, N. J. — Kažin kas naktį įsibriovė Cecilijos Kadesh butan, užmušė ją geležiniu vamzdžiu ir pavojingai sužeidė jos dukterį Bessie, 23 metų merginą, baigusią Pennsylvanijos Universitetą. Jos motina buvo 60 metų amžiaus. Manoma, kad žmogžudis įsiveržė apiplėšti.

Tapo areštuotas negras D. Roach; bet jis sako nieko nežinąs apie tą piktadarystę.

DINGO 71 METŲ SENĖ LAKŪNĖ

London. — Nežinia, kur dingo su lėktuvu 71 metų senė Bedford kunigaikštienė, kuri kovo 22 d. pati viena išskrido. Jinai pradėjo skraidyti būdama 60 metų amžiaus.

Gibraltar.—Ispanų fašistai pasakoja, kad respublikiečiai sušaudę 300 suimtų fašistų vadų Geronoj.

MUSSOLINIS GIRIASI ITALIJOS "GALYBE"

Roma, kovo 23. — Italijos diktatorius Mussolinis rėkavo, kad Italija dabar esanti "galinga." Savo kalboj, minint 18 metų sukaktį nuo fašistų partijos įsteigimo, jis keikė rašytojus ir net kunigus, kurie kritikuoja Italijos fašizmą.

Naziai, Roma Siekia Užgrobt Ispanijos Auksą

London. — Vokietijos ir Italijos atstovai tarptautinėje bepusiškumo (nesikišimo) komisijoj reikalauja taip "sužiūrėt" Ispanijos respublikos auksą, kad jinai negalėtų jo naudot karui prieš fašistus.

Naziai ir Mussolinis atsisako ištraukt savo neva "liuosnorius" karius iš Ispanijos, kol jos auksas nebus taip "sutvarkytas." Sovietų atstovas nurodo, jog tas auksas priklauso teisėtai Ispanijos valdžiai; todel Sovietai griežtai atmeta fašistų priekabę prie respublikos aukso.

Policija Išvijo 700 Streikierių Sėdėtojų Chicagoj

Chicago, Ill., kovo 23. — Policija varu išvijo laukan 700 streikierių sėdėtojų iš Wilson and Jones kompanijos patalpos. Policijos vyriausybė atkasė 75 metų amžiaus įstatymą, kuris reikalauja bausti 6 mėnesiais kalėjimo ir $500 tuos, kurie užvaldys svetimą nuosavybę ir neleis savininkams naudoti jąją.

Providence Krautuvių Darbininkų Streikas Laimėtas

Providence, R. I., kovo 23. Apie 12,000 smulkmeninių krautuvių darbininkų - tarnautojų dalinai laimėjo savo 24 valandų visuotiną streiką. Savininkai sutiko pripažint industrinę darbininkų uniją kaipo visų jos narių atstovę ir pridėt 5 iki 10 procentų algos. Streikui vadovavo Industrinių Unijų Organizavimo Komitetas.

PADAUŽA "VYRAS" — MOTERIS

London. — Valerie A. **Smith'aitė 8 metai atgal, vyriškai apsirengus ir pasivadinus** "pulkininku Barkeriu," apsivedė su kita moteriške. Paskutiniu laiku ji tarnavo kaip "vyras" pas ponus ir dabar liko areštuota už apsivogimą.

Oficialis Pranešimas Šėrininkam Lietuvių Kooperatyvės Spaudos Bendrovės

Draugai Šėrininkai! Sekmadienį, 11-tą dieną balandžio-April, 1937 metų, Grand Paradise svetainėje, 318 Grand St., Brooklyn, N.Y., 10-tą valandą ryto—prasidės Lietuvių Kooperatyvės Spaudos Bendrovės dalininkų (šėrininkų) metinis suvažiavimas.

Kaip kiekvieną metą buvote užkviesti dalyvauti dalininkų suvažiavime, taip ir šiemet esate kviečiami pribūti paskirtu laiku, idant galėtumėt duoti kritikos arba patarimo žodį delei mūsų dienraščio "Laisvės," kurią taip branginate, skaitote ir norite, kad kitį ją skaitytų. Taigi ir šėrininkų suvažiavime yra jūsų pareiga dalyvauti, kad visi bendrai galėtumėte išdirbti planą tobulinimui mūsų liaudiškos spaudos.

Suvažiavimas prasidės paskirtu laiku, tad, draugai, nesivėluokite pribūti vieton su mandatais ir savais šėrais, kad galėtumėt laiku užsiregistruoti ir gauti šėrininko ženklą. Be šėrų žmonės nebus leidžiami sykiu maišytis su šėrininkais. Tą atsiminkite išvengimui nesmagumų.

Jeigu kas turite kokių sumanymų, o patys negalėsite delei svarbių priežasčių dalyvauti suvažiavime,—sumanymus prisiųskite laiškais, ir jie bus priimti svarstymui.

J. Nalivaika, Direktorių Sekretorius.

Ispanija prieš Nazius Ir Romą Kaip "Sargus" Ispaniškų Vandenų

London.—Pranešama, jog Ispanijos valdžia nesutiks, kad jos pakraštinius vandenis kontroliuotų (dabotų) kariniai laivai tų šalių, kurios atvirai remia Ispanų fašistus (kaip kad Italija ir Vokietija). Tie laivai pagal nesikišimo komisijos tarimą, neva "žiūri," kad nebūtų Ispanijon plukdoma kariai, ginklai ir amunicija iš užsienių. Bet Ispanijos valdžia supranta, kad jie per savo kontroliuojamus vandenis praleidžia daugiau paramos Ispanų fašistam.

Ispanija taipgi nesutinkanti, kad bet kas stabdytų bei peržiūrinėtų laivus plaukiančius po Ispanų respublikos vėliava.

ITALAI NEKENČIA MUSSOLINIO

Boston, Mass. — Sugrįžęs iš Italijos Joseph Cade, Standard Oil Kompanijos tarnautojas, sako, kad Italijos darbininkai ir valstiečiai verda neapykanta prieš Mussolinio gengsterių diktatūrą ir terorą. J. Cade kelis mėnesius gyveno Italijoj.

Tai Uždraudžia, tai Leidžia Auto Unijai Demonstruot

Detroit, Mich., kovo 23. — Miesto majoras Couzens neva leidžia Jungtinei Auto. Darbininkų Unijai šaukti vakare milžinišką demonstraciją Cadillac aikštėj, protestui prieš streikierių sėdėtojų mėtymą iš dirbyklų ir krautuvių.

Dieną pirmiau miesto valdyba buvo uždraudus tokią demonstraciją, o kovo 23 d. išnaujo apie ją "svarstė." Unijos prezidentas H. Martin pareiškė, kad demonstracija įvyks, nežiūrint visko, ir bus sakoma kalbos nuo pat City Hall laiptų.

Fašistų Vadas Sako, Kad Jie Sušaudę "Tik 500" Žmonių Malagoj

Seville, Ispanija. — Fašistų generolas Quiepo de Llano aiškino New Yorko Times korespondentui W. P. Carney, kaip "žmoniškai" jie elgiasi su savo užimamų miestų gyventojais. Sakė, kad, atėję į Malagą, fašistai suėmė virš 5,000 nužiūrimų savo priešų, ir "tik 500" iš jų sušaudę; kitus 500 nuteisę kalėjiman iki gyvos galvos; tretiem skyrę trumpesnes bausmes, o tūlus visai paliuosavę.

(Tikresniais gi pranešimais, fašistai Malagoj sušaudė 4,000 respublikos pritarėjų.)

Įrodyta Šnipijada prieš Chryslerio Darbininkus

Detroit, Mich.—Jungtinės Automobilių Darbininkų Unijos prezidentas Homer Martin ir organizatorius R. T. Frankensteen sučiupo desėtkus dokumentų iš Chrysler auto. korporacijos raštinės, kurie parodo, kaip bosai vedė juodus sąrašus (blacklists) prieš unijinius darbininkus.

Patys dokumentai pasiųsti į Washingtoną senatorių komisijai, tyrinėjančiai pilietinių laisvių varžymus dirbtuvėse; o jų fotostatinės kopijos pasilieka pas unijos vadus Detroite.

PRIGĖRĖ 45

Tokio. — Apvirtus laivukui, kilnojusiam žmones per upę, ties Fusan, Korejoj, 45 asmenys nuskendo ir 25 tapo išgelbėti.

Trenton, N. J.—New Jersey senatas užgyrė sumanymą pataisyt valstijos konstituciją, kad leistų laižybas (betus) ant arklių lenktynių.

TRYS VYRIAUSIO TEISMO TEISĖJAI PRIEŠINASI ROOSEVELTO PLANUI

VYRIAUSIAS TEISĖJAS HUGHES DEMAGOGIŠKAI IŠKRAIPO PREZIDENTO SUMANYMĄ

NAZIŲ KRATA KATALIKŲ VYSKUPIJOS CENTRE

Berlynas. — Slaptoji nazių policija padarė kratą Berlyno katalikų vyskūpijos centre ir užgrobė visas kopijas popiežiaus aplinkraščio, kur jis kaltina Hitlerio valdžią už katalikų bažnyčios persekiojimą ir laužymą sutarties su Vatikanu.

$512,847,808 Amerikos Karo Laivynui 1938 M.

Washington. — Jungtinių Valstijų senatas nubalsavo išleist 1938 m. karo laivyno tikslams $512,847,808.

Valdžia skiria $130,000,000 naujiem karo laivams statyt. Du didlaiviai bus po 35,000 tonų įtalpos ir lėšuos po $50,000,000 vienas ir kitas. Taipgi bus statoma 8 laivai-draskūnai, 4 submarinai ir 67 kiti kariniai laivai-laivukai.

1,000 Vario Mainierių Bado Streikas Lenkijoje

Katowice, Lenkija. — Pereitą savaitę sustreikavo 3,000 Giesche kasyklos mainierių, kurių tūkstantis liko badu streikuoti požemyj. Kasykla priklauso amerikinei Anaconda vario kompanijai. Streikieriai reikalauja pakelti algas, sutrumpinti darbo laiką ir pagerinti kitas sąlygas. Virš kasyklos, kurioj eina bado streikas, iškelta juoda vėliava.

Pranešama, jog 45 baduoliai taip susirgo, kad viršun tapo iškelti ir ligoninėn patalpinti.

Italija Neatsiimsianti nė Vieno Savo Kareivio iš Ispanijos

London, kovo 23. — Italijos ambasadorius Dino Grandi pranešė tarptautinei bepusiškumo komisijai, kad jo valdžia neištrauks nė vieno savo kareivio iš Ispanijos, iki baigsis karas.

Italijos valdžia susijaudinus, kad jos armija liko taip pragaištingai sumušta Guadalajaros fronte, Ispanijoj.

Lewis Derėsis su Chrysleriu del Streiko Baigimo

Washington, kovo 23.—Industrinių Unijų Organizavimo Komiteto pirmininkas J. L. Lewis išvažiavo į Lansingą, Michigano valstijos sostinę, pagal gubernatoriaus Murphy'o pakvietimą, derėtis akis akin su W. P. Chrysleriu del sėdėjimo streiko baigimo prieš Chryslerio automobilių korporaciją.

Washington. — Dešinysis demokratas senatorius Wheeler perskaitė senatinei teisių komisijai laišką Augščiausio Teismo vyriausio teisėjo C. E. Hughes, kuris išvedžioja, kodel neturi būt tas teismas "didinamas" šešiais jaunesniais teisėjais, kaip kad reikalauja prezidentas Rooseveltas. Pasak Hughes, tai skaitlingesnis Augščiausias Teismas tik "trukdytų" bylų sprendimus. Hughes sako, kad tokią jo nuomonę palaiko ir du kiti teisėjai, Brandeis ir Van Devanter, "o gal ir visi" Augščiausio Teismo nariai.

Hughes sužiniai iškraipo Roosevelto sumanymą. Nes Rooseveltas nerei kalauja būtinai padidint Augščiausią Teismą. Rooseveltas tik nori įstatyt į jį šešis jaunesnius, pažangesnius teisėjus, po vieną prie kožno senio virš 70 metų amžiaus, bet palieka šešiems seniams teisę pasitraukt iš Augščiausio Teismo su tokia metine pensija visam amžiui, kiek jie gauna algos, betarnaudami Augščiausiame Teisme. Tuomet teliktų tik 9 teisėjai tame teisme, kaip ir dabar.

EXTRA!

Fašistai Baisiai Ištaškyti Madrido Fronte

Madrid, kovo 23.—Lėktuvais, tankais ir kitais karo pabūklais Ispanijos liaudies armija baisiai supliekė fašistus į šiaurių rytus nuo Madrido, kaip praneša United Press. Krūvomis sukritę priešų lavonai.

Pats vyriausias fašistų galva gen. Franco atvyko į Guadalajaros frontą, kur liaudiečiai stumia vis tolyn atgal italų fašistus. Jis talkon pasišaukė dvi šviežias italų divizijas ir naujus ispanų faši stų-monarchistų pulkus.

Prieš fašistus šiame fronte grumiasi 12,000 tarptautinių savanorių: francūzų, anglų, rusų ir priešingu fašistam italų. Liaudiečiai savo užimtuose pafrontės miesteliuose turi dar 25,000 karių.

Smarkiausi mūšiai siaučia ties Almadrones, prie Aragon vieškelio, dažnai durklais.

BAYONNĖS SĖDĖJIMO STREIKAS

Bayonne, N. J.—Sėdėjimu streikuoja Campbell'io pliено bačkų darbininkai; reikalauja pridėt 25 procentus algos ir sutrumpint darbo savaitę iki 40 valandų.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$5.50
Brooklyn, N. Y., per year	$7.00
Foreign countries, per year	$7.50
Canada and Brazil, per year	$5.50
United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., six months	$3.75
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Ir Hughes!

Augščiausio šalies teismo pirmaujantis teisėjas, Charles Evans Hughes, laišku išstojo prieš prezidento Roosevelto planą "suliberalizuoti" šalies federalius teismus. Jis parašė laišką senatoriui Wheeleriui, nariui senato komisijos, tyrinėjančios prez. Roosevelto pasiūlymą.

Aišku, teisėjas Hughes laišką rašė labai atsargiai, bandydamas neprasišokti. Jis argumentuoja, būk padidintas augščiausias teismas negalėsiąs greičiau apsidirbti, kaip dabartinis. Girdi, kai bus teisme daugiau narių, tai susidarys daugiau painiavų besprendžiant klausimus. O pasiskirstęs teismas veikti negalėsiąs, nes tai būsią prieškonstitucinis žygis!

Su teisėju Hughes, sakoma sutinkąs ir teisėjas Bradeis, liberalas.

Tai jau du augščiausiojo teismo teisėjai viešai išstojo prieš prezidento Roosevelto pasiūlymą. Prieš kiek laiko buvo išstojęs teisėjas James C. McReynolds, o dabar Hughes.

Be abejo, šis ypačiai Hugheso išstojimas suburs aplink jį visus reakcinius elementus didesnei veiklai prieš Roosevelto pasiūlymo priėmimą. Kiekvienas jų savotiškai aiškins pasiūlymo "nepraktiškumą" ir net "žalingumą" krašto reikalams, bet visi bendrai susitars, visi muš tan pačian būbnan.

Teisėjas Hughes teigia, būk devyni teisėjai, nors ir seno amžiaus, lengvai apsidirbą ir visus reikalus atlieką kaip reikia. Bet tai tik žodžiai. Darbai mums įrodo visai ką kitą.

Šiuo tarpu augščiausiajam teisme yra eilė svarbių bylų, reikalingų greito išsprendimo, bet to išsprendimo nėra. Štai klausimas kyla dėl konstitucingumo t. v. Wagnerio akto. Ar jis konstitucingas, ar ne? Teismas atsakymo neduoda, nors tasai aktas jau senai pas jį. O dėl minėto akto neišsprendimo nukenčia labai daug reikalų.

Arba imkim t. v. įstatymą, nustatantį minimumą darbininkų algų. New Yorko valstijoj toks įstatymas padarytas nekonstituciniu, o Washingtono valstijoj skaitomas konstituciniu.

Menama, kad augščiausias teismas šių klausimų nesprendžia tiksliai, bijodamas sukelti visuomenę prieš save.

Neįstabu, kad teisėjas Hughes stoja už tokį teismą, kokis dabar yra. Bet įstabu, kad su jais eina visa eilė t. v. liberalų—tokis senatorius Wheeler ir kiti.

Ką jie mano pasiekti, eidami prieš prezidento Roosevelto siūlymą? Ar jie tuo mano pasitarnausią demokratijai? Klysta jie!

Jėzus Kristus Buvo Arijonas

Šitokį pareiškimą jau seniau buvo padarę hitleriečiai Vokietijoj, šiuo tarpu ji tik patvirtino Juliaus Streicherio anti-semitiškas savaitraštis, "Der Stuermer," leidžiamas Berlyne.

Laikraštis išspausdino Kristaus atvaizdą ir padaręs jo veido studiją. Girdi, nei viena veido savybė neturi žydiško požymio. Viskas rodo Kristų esantį tikru arijonu ir netgi žydų neapkentėju.

Nereikia nei sakyti, kad fašistai, bandydami pasiekti savo tikslo, naudoja visokias priemones. Jiems reikia sunaikinti žydai, tai jie Kristų padaro arijonu, anti-žydišku, nepaisant to, kad, jeigu tokis asmuo kada ir buvo, tai jis negalėjo būti kitokiu, kaip žydas.

Kiek tai liečia Kristaus atvaizdus—jie visi išgalvoti, įsivaizduoti tų artistų, katrie juos gamino. O kadangi Kristaus atvaizdus įsivaizdavo ir piešė dažniausiai ne žydai, todėl ir jo veidą ir visas veido savybes darė nežydiškas.

Kiekvienos tikybos žmonės visuomet vaizdavosi dievus sulyg tam tikrų savo sąvokų, paeinančių iš tų sąlygų, kuriose jie gyvena. Chinai savo dievus daro sulyg savo išvaizda, japonai—sulyg savo, o juodieji žmonės—vėl gi vaizduojasi dievą esant juodu.

Kartą vienas žydų tautybės artistas padarė karikatūrą kun. Coughlino ir taip nupiešė, kad tasai rėksnys kunigas visas savybes turėjo žydo, o ne airišio.

Bjauriai kovodami prieš žydus Vokietijoj, naziai tuo pačiu kartu, jei tik turi progos, veikia išvien su vienu kitu žydų tautybės žmogum. Tai gerai paliūdija jų suokalbiai su Trockiu prieš Sovietų Sąjungą!

Už Ką Daugiausiai Areštuoja

New Yorko "Timesui" praneša (kovo 20 d.) iš Berlyno:

> Kiek jau yra žinoma, daugiausiai šiuo tarpu komunistų suareštuojama vyriausiai dėl rinkimo pinigų "Raudonajai Ispanijai" (supraskit: Ispanijos respublikai).

Vadinasi, net ir prie sunkiausių sąlygų, veikdami slaptai, Vokietijos komunistai nepamiršta savo brolių Ispanijoj, kovojančių su fašizmu. Hitleris juos areštuoja ir kalina, na, o pati Hitlerio valdžia Ispanijos **fašistams** siunčia orlaivius, amunicijos, tankus ir kareivius!

Įdomi Darbo Jaunimo Sąjungos Istorija

"Priekalas" rašo:

> 1931 m. fašistai su seniau buvusiu Darbo federacijos vadu K. Ambrozaičiu priešakyje įkūrė Darbo jaunimo sąjungą. Sąjungos tikslas buvo organizuoti darbininkų ir šiaip darbo jaunimą ir auklėti jį fašistų tautininkų dvasioj. Sąjungos vadu buvo paskirtas tautininkams parsidavęs K. Ambrozaitis, o jo artimiausiu pagelbininku—Centro valdybos pirmininku—liko avantiūristas žvalgybos agentas J. Bernotas. Sąjunga turėjo įvairiuose miestuose savo skyrius, kaikur net gana skaitlingus (Mariampolėj).

Ekonominiam kriziui didėjant, Darbo Jaunimo Sąjungos nariai kairėjo. Kai kur net ištisi skyriai pareiškė nusistatymą už sudarymą liaudies fronto kovai prieš fašizmą. Kai buvo renkamas smetoniškas seimas, Darbo Sąjunga rinkimus boikotavo. Na, ir todėl, rašo "Pr.":

> 1936 m. gale sąjungos vadas fašistas K. Ambrozaitis pradėjo sąjungą "valyti" nuo antifašistinio elemento. Tačiau lapkričio 24 d. susirinkę visų Kauno skyrių—draugovių pirmininkai ir atstovai griežtai protestavo prieš tokį fašistų žygį ir pareikalavo išmestuosius grąžinti atgal. Tada K. Ambrozaičiui į pagelbą atėjo fašistų valdžia ir sąjungą visai uždarė.

Taip fašistai buvo priversti sunaikinti savo pačių įkurtą sąjungą, kuri jiems išslydo iš rankų ir ėmė virsti antifašistine organizacija.

Ištikrųjų, tai labai įdomi istorija!

Neužslopinamas ir Tiek!

Iš Berlyno ir Vienos pranešama, kad tiek Vokietijoj, tiek Austrijoj yra girdima komunistų programa, duodama iš slaptos radio stoties. Programa jau duodama antra savaitė tuo pačiu laiku (10 val. v.).

Iš slapto radio komunistai pranešėjai aiškina žmonėms vėliausius įvykius, be to, šaukia jaunimą ir abelnai darbo žmones atsisakyti važiuoti Ispanijon gelbėti fašistams; raginama remti Ispanijos liaudies valdžia.

Vokietijos fašistai nepaprastai susirūpinę šituo reiškiniu, sako pranešimai, kadangi, manoma, yra nazių valdininkų, kurie padeda komunistams palaikyti slaptą stotį.

Komunistai, beje, praneša, kad jeigu ši stotis būtų surasta ir jos vedėjai suimti, tai yra pagaminta kita stotis "zopostui" ir iš jos tuoj bus tuo pačiu laiku duodama pranešimai.

Ką gi tas parodo? Ogi tai, kad Vokietijos komunistai net ir **prie sunkiausių sąlygų suranda būdus darbo** (propagandos ir apšvietos) **plėtimui žmonėse.** Antra, kad mūsų draugai yra **gan stiprūs,** nes jeigu judėjimas būtų silpnas, tai toki dalykai atlikti nebūtų įmanomi.

Garbė didvyriškiems mūsų draugams Vokietijoj!

Lietuvio Jaunuolio Laiškas iš Ispanijos Karo Lauko

Gerbiamas Drauge!

Jau antra savaitė kaip čionai apsistojome ir busime iki tol, kol mus pašauks į frontą. Miestukas labai mažas, biednųjų žmonių apgyventas, ypač daug vaikų privežta iš kitur. Visi jie našlaičiai.

Mažas miestelis, bet bažnyčių pusėtinai daug. Bet dabar jos apleistos, uždarytos. Viename, butent, vienuolyne, mes apsistojome.

Daug vargo reikia perkęsti, kol viskas bus sutvarkyta.

Dabar jau yra pusėtinai žmonių pulke, bet vis dar atvažiuoja — susidarys vien iš amerikiečių.

Negalima viską aprašyti, nes uždrausta, o antra, tai labai sunku ir man rodos, galite suprasti kaip čia dedasi, kuomet revoliucija eina.

Lietuvių yra nedaug — keletas. Yra žydų tautybės, gimę Lietuvoj ir visą laiką gyvenę Amerikoj; vienas iš jų yra instruktorium.

Mes dabar mokinamės kariško pratimo — praktikuojamės kariauti.

Aš gyvenu pusėtinai gerai. Žinoma, sunku kol pripranti prie kariško gyvenimo, nes ne taip kaip buržuazinėj armijoj, kur yra griežta disciplina—mes gi gyvename visi draugiškai, valgome bendrai. Tiesa, yra drausmė, nes be jos, būtų bejėgė armija. Bet trūksta oficierių mūs armijai, tai ir sunku viską išmokti į trumpą laiką, nors pusėtinai žmonių turime, kurie tarnavo kariuomenėj tai vienur, tai kitur.

Oras čionai dabar yra nešaltas, lynoja dažnai, vakarais atšala, pasidaro šalta; drėgnas klimatas. Greitu laiku dar daugiau atšils, pasidarys tikra vasara.

Mes apvalėme, nušvarinome vienuolyną, kur apsistojome, tai dabar išrodo neblogai. Žmonės mums yra draugiški.

Čia pirmiau žmonės dirbdavo kunigams, bažnyčiai, o dabar išdalinta žemė lygiai ir dirba del savęs. Aš negaliu viską parašyti, nes nežinau tikrų faktų, sunku viską smulkmeniškai sužinoti kalbos nemokant.

Maistas yra neblogas, viskas gerai.

Labai daug žmonių atvažiuoja į Ispaniją, darbininkai iš visų šalių. Važiuoja visi slaptai, visokius vargus perkęsdami, kad tik pasiekti Ispaniją. Yra daug vokiečių, lenkų, anglų, škotų, čekoslovakų, francuzų ir kitų tautų. Iš Amerikos yra pusėtinai; susidarys vienas batalionas vienų amerikiečių.

Dauguma yra Partijos nariai, simpatikai, yra ir nepartijiečių.

Kariuomenėje politikoje nieko neveikiame—uždrausta. Mes esame dalis Ispanijos Respublikos Armijos ir iš ten gaunam įsakymus.

Užteks rašyti apie šį dalyką, nors galėtum daug ko parašyti, bet nėro noro. Daug trūkumų čionai, bet ant galo—viskas bus gerai.

——0——

Kelionė per Atlantiką buvo sekminga, oras buvo neblogas, snigo nelabai daug. Išlipome Harve uoste, kame mus pasitiko Partijos nariai—mes buvome jų svečiai. Nuvežė į viešbutį, paskui į restaurantą, kame pavalgėme. Pabuvome dvi dienas tame mieste. Miestas nedidelis, gražus. Labai daug komunistų yra, rodos, 40,000 narių turi Partija. Vieną dieną buvo mum rodyta muvės, apie Francijos darbininkiją, kame buvo parodoma, kaip kentė vargą francuzai darbininkai ir kur yra išėjimas,—tai yra Komunistų Partija. Paskui parodė apie komunistų laikraščio "L Humanite" išleistuvę, paskui apie pikniką kaip daug žmonių susirinko—virš 300,000, kaip jie linksmai, gražiai laiką praleido. Beto, parodė iš fabrikų darbininkų gyvenimo, kaip darbininkai spaudžiami, vertė greitai skubėti ir tt., o ant galo buvo streikas ir kaip darbininkai laimėjo. Vienu žodžiu, viskas buvo rodoma apie darbininkiją. Muvės padarytos Paryžiuje, Komunistų Partijos. Teatras buvo didelis, gražus ir jame pilna žmonių, kurie mum išreiškė solidarumą ir pareiškė, jog jie gelbės kiek galėdami sumušti fašistus.

Sunku aprašyti kelionės įspūdžius, o jų labai daug.

Paskui keliavome traukiniu iš čia į Paryžių, tai apie 60 kilometrų. Paryžuje išbuvome tik vieną dieną. Tą dieną lijo, tai niekur negalėjome išeiti. Aš su kitais draugais nuvažiavom į miesto vidurį, apvaikštinėjome daugel vietų, apžiūrinėjome kiek buvo galima. Tai gražus ir didelis miestas.

Vakare iš Paryžiaus traukiniu išvykome į miestelį Peipynen. Kelionė pasidarė nuobodi ir ilga. Važiuojant per Franciją traukiniu buvo įdomu tėmyti apielinkes, miestukus.

Atvažiavome į tą miestelį netoli Ispanijos sienos. Pabuvom kelioliką valandų. Tą vakarą autobusu pervažiavome sieną tarp Francijos ir mažos valstybėlės, kurios pavadinimą nebeatsimenu, bet jinai yra nepriklausoma jau daugiau kaip šimtas metų,—ji yra po Francijos priežiūra.

Važiuojant per sieną buvo įdomu. Dideli kalnai, aukštumos—tai neapsakomai gražu.

Kai atvykome į Ispanijos žemę, tai uždainavome griausmingai revoliucinę dainą.

Paskui pasidarė pavojinga kelionė. Keliavome atsargiai.

Atvykę į miestą Friryuenai, pabuvome čionai tris dienas, pasimokinome mankštos, ėjom pratimus. Apsistojome didelėj pilyj, kuri jau, rodos, poros šimtų metų senumo. Tai labai didelis, gerai aptaisytas, ant aukštumos, namas. Žmonės pasakoja, kad ir Napoleonas negalėjo paimti šios pilies, nes labai tvirtai įrengta. Sienų yra keletas ir jos aukštos ir plačios; jų yra keletas viena po kitai. Iš priešakio yra labai giliai iškasta duobė, kad priešai nepereitų. Tai tikrai istoriška, romantiška vieta. Čionai rašytojui tikrai būtų medžiagos ko rašyti.

Tai čionai visi savanoriai apsistojo keliom dienom. Iš čia išsiunčia į nurodytas vietas. Pilyje jau radome šimtus kareivių, susidedančių iš virš 20 tautybių.

Pabuvę čionai, specialiu traukiniu išvykome į Barceloną. Žmonės mus išlydėjo gražiai. Miestelis gražus, puikus. Kasdieną ateidavome pasivaikštinėti, nes apie 2 kilometrai nuo pilies tebuvo.

Kelionė traukiniu buvo įdomi. Dideli kalnai, butent, Pyrėnejų buvo matytis. Ši apielinkė irgi labai graži. Kaip būtų puiku laiką čia praleisti.

Traukinys ėjo pamažu, o nakties metu ir sustodavo, nes bijojo atakų iš fašistų orlaivių. Visur langus buvome užleidę, šviesas užgesinę, nieko neįleidome į traukinį, dabojome. Kelionė truko ilgai, iki kitos dienos ryto. Atvažiavome į Barceloną. Čionai mus pasitiko didelis būrys žmonių su orkestra, vėliavom. Mūsų grupė susidėjo iš 350 žmonių, jų tarpe 73 amerikiečiai. Per visą miestą maršavome, o žmonės mus sveikino, žiūrėjo kaip mes maršuojame.

Sustojome prie komunistų ir socialistų partijų namų, kame mus oficialiai partijos vadai pasveikino, prakalbas pasakė. Ant namų buvo dideli paveikslai Lenino ir Stalino. Kuomet praėjome pro juos, tai sušukome valio!—pagerbėme juos pakeldami kumštis, nusiėmę kepures. Maršavome per visą miestą ir pagaliau sustojome kareivinėje, kame pilna kareivių. Jie mus pasveikino trukšmingai. Papietavę čionai atgal numaršavome į stotį ir iškeliavome į Valenciją-Albacetą traukiniu. Vėl traukinys negreitai tevažiavo.

Valencijon atvažiavome jau naktį, tai stotyj tik pavalgėme ir vėl keliavome.

Atvažiavome į miestą Albacete ir vėl mus žmonės pasitiko ir maršavome per miestą ir, pagaliau, atmaršavome į mum skirtą vietą. Apsistojome kareivinėse, kur kadaise buvęs stadionas kautynėm su buliais. Čionai vėl mus kareiviai savanoriai griausmingai pasitiko.

Pavalgę iškeliavome tik vieni amerikiečiai trokais į šį mažą miestelį, 6 kilometrus nuo Albacete. Čia mus pasitiko vokiečių, francuzų ir škotų grupė. Čionai yra pilna kareivių. Matėm daug ginklų, taip pat ir trokų.

Vėlai vakare troku važiavom linkui de la Jarma. Kelionė buvo įdomi. Trokai greitai važiavo ir tankiai be šviesų. Liepė mum nešūkauti, nesidairinėti, kad fašistų orlaiviai mūsų neapšaudytų. Nors mes buvome apie 80 mylių nuo fronto, bet fašistai retkarčiais atskrenda ir apmeta bombomis. Albacetes apielinkėj yra orlaivių stotis. Matėm daug orlaivių.

Labai čia žmones dėkingi Rusijai, nes iš jos didžiausia ir svarbiausia parama suteikiama Ispanijai.

Mus čia pasitiko Amerikos Bataliono komandieriai ir kareiviai; pasakė prakalbėles. Pavalgę nuėjome gulti iš po ilgos kelionės.

Batalionas yra vadinamas Lincoln'o vardu, susideda dabar iš 2 kompanijų, po 3 skyrius kiekvienoje. Greitai manome pilnai užpildyti pulką, kuomet vėl sulauksime savanorių iš Amerikos.

Mūsų kareivinės yra buvusiame vienuolyne — bažnyčioj. Tą vietą gavome apvalyti, sutvarkyti. Radome čionai jau didelį būrį amerikiečių, kurie prieš kelias savaites buvo atkeliavę ir jie sukurė pilną amerikiečių grupę, neturėdami nieko, tik savus pačius. Turėjo jie daug vargo kol išvalė apleistąnešvarų vienuolyną.

Mes ginklų dar neturime, tik keletą.

Ryte 6 val. keliamės, pusryčius pavalgę apvalome kambarius, paskui 8 val. einame mokintis pratimų. Pietus pavalgius taip pat 4 valandas pratimams. Vakarienę pavalgę esame liuosi iki 9:30 vakaro. Po to turime eiti gulti. Tai dieną iš dienos tą patį darome.

Grupėje yra daug jaunuolių tarp 25 ir 30 metų amžiaus.

Manome už kelių savaičių iškeliauti į frontą. Tai tiek apie mano gyvenimą. Dovanokite kad sklandžiau, aiškiau neparašiau, nes nieko nepasižymėjau apie kelionę, taip leidau lengvai, sunku atsiminti viskas.

Jau pripratom prie šito gyvenimo, nors tankiai atsimenu apie Chicagos draugus. Manau išbūti ilgoką laiką čionai, tol, kol mūsų nebereiks, kol sumušim fašistus. Dabar esame po valdžios rankom, kuri susideda iš visokių partijų žmonių. Mes mokinamės ir gelbėsim valdžiai apsiginti nuo fašistų. Sunku pasakyti, kas pasidarys iš šios revoliucijos. Mes mažai težinome, kas dedasi pasaulyj. Retai tegauname laikraščius iš Londono. Yra francuzų laikraščiai, bet kalbos nežinome, tai negerai.

Nuo mūsų nepriklausys viskas, nes Ispanijos žmonės yra svarbiausia kumštis kovoj prieš fašistus. Mūsų amerikinė sekcija darys viską, ką galėsime, pagelbėti valdžiai visokiais būdais, kiek galėsime. Mes einam išvieno, kaip viena šeimyna. Nors ir buvo kai kurių trūkumų, bet juos prašalinome. Juk žinoma, kad yra sunku pirmuosius mėnesius organizacijai pergyventi kol susitvarko.

Atiduokite gerų dienų visiem. Atsiųskite laikraščių, jeigu galite. Parašykite laišką kaip gyvuojate, kaip bendras frontas sekasi, kaip "Vilnis," organizacijos ir tt.

Kuomet laiko vėl turėsiu, tai parašysiu. Nežinau, ar šį laišką gausite ar ne. Rašykite šiuo adresu:

Anthony Litvinas, c-o Socorro Rojo, Room 17.1, Albacete, Spain.

Gerų dienų nuo Bunni Sovetski. Jis jaučiasi gerai, patenkintas.

(Iš "Vilnies")

Kreslų fabrike, St. Louis mieste, dar bininkai paskelbė "sėdėjimo" streiką už geresnes darbo sąlygas. Labai patogi vieta tokiam streikui.

Amerikietis Komunistas Žuvo Kovoj prieš Ispanijos Fašistus

Boston, Mass. — Massachusetts Komunistų Partija gavo pranešimą, kad Ispanijoj mirė jos narys-savanoris kariautojas John Lenthier, dalyvavęs mūšiuose prieš fašistus.

Chungking, Chinija.—Čia ir apylinkėje kasdien badu miršta apie 200 chinų. Bado priežastis — didelė sausra.

Darbininkė ir Šeimininkė

Vaikų Stoka

"Žmogus vienintėlis gyvūnas, kuris gyvena iš savo jaunuolių," buvo kartus pasakymas vieno mokslininko, kuris matė, kaip vaikus išima iš mokyklų ir varo dirbt. Čion paduodama rekordai pasididinusio vaikų darbo nuo tada, kai NRA įstatymai tapo panaikinti.

Grįžkim atgal į 1932 metus. Helenos tėvas, dirbęs bovelnos drabužių dirbtuvėj tapo paleistas delei "blogų laikų." Helena, 13-kos metų, vyriausia iš visų vaikų, sustojo eit į mokyklą ir gavo darbą bovelnos dirbtuvėj. Jos uždarbis buvo $2.50 už 50 valandų savaitę. Ji bandė tęst mokslą naktimis.

Kuomet NRA įstatymas įėjo galion apatinių drabužių industrijai, tada dirbtuvės jauni darbininkai, neturinti 16 metų, tapo paliuosuoti. Helenos tėvas tapo priimtas atgal ir Helena vėl nuėjo į mokyklą.

Bet tas įstatymas neilgai tęsėsi. Jis sustojo veikęs, kuomet J. Valst. Augščiausias Teismas paskelbė NRA nelegališku, nekonstituciniu. Darbdaviai paleido daug suaugusių savo darbininkų iš darbo, jų tarpe ir Helenos tėvą. Helena, tuomet 15 metų amžiaus, ir vidurinės mokyklos studentė, padėjo knygas į šalį ir vėl tapo duonpelne. Kada Helena buvo klausinėta balandį, 1936 m., ji dirbo 52 val. į savaitę už $4.15, tik už 8 centus į valandą. Jaunesnieji brolis ir sesuo taipgi dirbo. Jos tėvas dar tebebuvo be darbo. Helena sako: "Aš nesitikiu, kad aš kada eisiu atgal į mokyklą."

Helena ir tūkstančiai kitų vaikų, kaip ji, tapo sugrūsti atgal į dirbtuves ir amatus po Schechterio nuosprendžio. 24 valstijos užtvirtino vaikų darbo pataisą (kad nebūtų vaikų darbo). Jeigu dar 12 valstijų užgirs, tuomet pataisa prie konstitucijos patvirtins Kongreso galią, kurią Augščiausias Teismas paneigė ir šiuo tarpu nėra įstatymų apsaugojimui jaunų darbininkų.

NRA įstatymo periode pirmu syk šiame krašte vaikų darbininkų skaičius nupuolė ir samdymas suaugusių kilo. Gi nuo 1935 pavasario, kuomet įstatymas panaikinta, vaikų samdymas dikčiai pakilo. Jungt. Valstijų Vaikų Biuras turi palyginimus už 1935 ir 1936 metų tuos pat mėnesius. Šios skaitlinės padengė 10 valstijų, District of Columbia, ir 98 miestus kitur. Jos parodo pasidauginimą virš 150 nuošimčių vaikų tarp 14-15 metų amžiaus, išsiimančių darbo popieras. Po to, kai įstatymas tapo panaikintas, 55% daugiau vaikų apleido mokyklas per paskutinius 7 mėnesius 1935 m., negu 1934 metais per visą 12 mėnesių.

New Yorko mieste vaikų tarp 14-15 metų amžiaus, išsiėmusių darbo liūdymus bėgiu pirmų 5 mėnesių 1936 m., buvo 200.1 nuošimčiais daugiau, negu 1935 metų tais pat mėnesiais, skaičius pakilo nuo 1485 iki 4462. Šios skaitlinės mažai ką reiškia prieš ilgas procesijas berniukų ir mergaičių, kurie, kaip Helena sustojo eiti į mokyklą ir paėmė žemą užmokestį, pavojingus darbus, pritaikomus nelavintam jaunam darbininkui, seniai vadinamus "prakaito industrija," tipiškai operuojama mažomis dalimis, su apribežiuotu indėliu (limited capital). Ta industrija šiuo laikotarpiu tankiausia atsakominga už dauginimą vaikų darbo.

Vertė **Suzanna Kazokytė.**

(Sekamą savaitę bus daugiau drg. S. K. rašto apie vaikų darbo padėtį įvairiose valstijose ir industrijose.—**Red.**)

Geišos Sustreikavo

Turtingam industrijos Asaka mieste, Japonijoje, baveikštant kunigui apie savo dievnamį Gyokuzo, gražų saulėtą vidudienį, pasigirdo nepaprastas šlamėsys-užėsys. Visi iškraipyti takeliai, vedanti į dievnamį, mirgėjo margais įvairiaspalviais kimonais; penki šimtai geišų paskelbė savo išnaudotojams streiką. Streikierės reikalavo pripažinti uniją ir turėt teisę nepriimt nepageidaujamus klijentus.

Geišos tai yra "lengvo būdo" mergelės. Jas surenka pirkliai, kuomet mergaitės jau esti 4-5-6 metų amžiaus. Jas lavina tam tikri mokytojai, kitaip sakant, prirengia, kad anos kiek paaugusios jau mokėtų tinkamai linksminti vyrus. Mergaičių tėvai gauna tam tikrą sumą pinigais, o už išlavinimą ir išauklėjimą geiša turi savininkui atidirbti per suderėtą metų kiekį. Tankiausia tas metų kiekis tęsiasi pakol merginos jaunystė pasibaigia. Pasitaikius, kad geiša liekasi apkrėsta lytine liga, tuomet jau, už jos sugaištą laiką laike gydymosi ir padarytas išlaidas, geiša turi prailginti savo metų buvimą.

Kaip jau minėjau, geišas surenka jaunose jų gyvenimo dienose ir jas prirengia tiktai del tam tikros specialybės, tai yra būti išlavintom prostitutėm. Mergaites mokina dainuoti, gražiai plaukus šukuoti, kosmetiką vartoti, šokti, visuomet būt linksmom, ir muzikos. Muzikos jas daug nemokina; pramoko kiek ant tam tikro trimis stygomis muzikalio instrumento paskambinti ir gana. Mat, savininkai žino, kad jų klijentams užtenka ir trijų striunų, kad greitai tapti sužavėtais. Apie mergaičių fizinį išsilavinimą niekas nesirūpina, nes klijentams nepatinka tvirtos mergaitės, anie visuomet pasirinks menkutę, silpnutę, vaikiška šypsena ant veido mergaitę, todel fizinis išauklėjimas neimama domėn.

Geiša, apart įvairių specialybių, da privalo būt ir labai protinga. Mat, jai tenka susitikti su įvairiais vyrais ir žinot jų reikalus, kitaip jos nebus aniems įdomios. Jos susitinka su valstybės vyrais, todel turi žinot šį bei tą apie politiką; jas aplanko poetai, tad reikia išmokti bent keletą eilių ir žinot kelių poetų vardus. Pas jas eina muzikantai, pirkliai, pramonininkai, kunigai ir daugelis kitokių dvasinių kankinių, kurių kišeniai pilni. Gera geiša, apart visapusio savo srityje išsilavinimo, da turi mokėt savo klijentams ateitį įspėti. Kiti net ateina pas geišą pasiteirauti, kas yra jų didžiausi priešai ir geiša turi tą viską žinoti. Gerai išlavinta geiša uždirba savo ponui po $150 į valandą, vidutiniai išsilavinus, uždirba po $50 į vakarą, gi kitos po keliolika ir kelis dolerius, kol da nepersenos.

Japonijoje prostitucija yra vieša, todel ir jų geišos yra laikomos pagarboje. Iki 1926 metų geišos visur dalyvaudavo visose valstybinėse iškilmėse ir laikomos pagarboje. Mat, Japonijoj ir Kinijoj vedusiom moterim išeiti iš namų, kad ir su savo vyru, skaitoma nedora, gi vieniems, suprantama, kad nuobodu.

Būna atsitikimų, kad netik pirkliai-pramoninkai, bet ir valstybės vyrai apmoka reikalaujamą sumą pinigų geišos savininkui ir apsiveda ją. Manhuko vedė geišą ir neseniai Amerikos laikraščiai rašė, kad Manchuko pasiuntiniai jam surado da septynias jaunas, sveikas mergaites, kurias pridėjus, susidarys virš šimto antraeilių pačių. Manchuko pati netik sūnaus, bet nei dukters jam nepagimdo, gi virš šimtas antraeilių pačių taipgi nieko nepagimdo.

Japonijoj, kaip ir Kinijoj, moterų apšvieta stovi labai žemai; darbininkų klasės moterys paskendusios kasdieniniuose varguose, gi turtingoji klasė, kuriai mokslas yra pasiekiama, anie bijosi moterų apšvietos: mat, kol yra vergų, tai ponai ramiai lėbauja, bet kada toji, ką vergus gimdo, pati pradeda pabusti — vergijos pančiai ima braškėti.

Streikierės susirinko į bažnyčią ir viešai paskelbė, kad jos geriau čion badu mirs, negu grįš atgal beteisėm tęsti pažeminimą. Kunigas čion irgi įsikišo, jis kreipėsi į mergaičių savininkus, kad patenkintų anų reikalavimus, nes kitaip, girdi, jos pames pasitikėjimą dievo malone ir tuomet jau bus bloga su jomis. Streikierių reikalavimai išpildyti ir grįždamos merginos pareiškė: "Kaip mes būtume laimingos, kad galėtume liuosai pasirinkti sau profesiją, gaut tinkamą pregyvenimui algą, skaityt laikraščius-knygas, dalyvaut viešuose suėjimuose, būt laisvais žmonėmis. Dabar mes gyvenimą matom tik per mus lankančių vyrų akis."

Caro laikais, Rusijoj, tam tikra dalis moterų nešiojosi geltoną bilietą, bet dingus lėbautojų klasei, kartu dingo ir geltonas bilietas. Geltono bilieto savininkės, kurios pačios nepajėgė suprast žmogaus vertės, buvo priverstos išmokt jom tinkamiausios profesijos ir užsidirbt pragyvenimą deramu būdu. Japonijos geišų streikas yra tik pradžia jų kovos.

Skruzdė.

JOS NAMAI—PO FAŠISTŲ BOMBARDAVIMO

Po fašistų bombardavimo Madrido motina jieškinėja po griuvėsius savo buvusių namų ar neras nors keletą išlikusių daiktelių.

Knyga "Virėja" Lengva Prenumeruoti

Chicago, Ill. — Kovo 14 d. buvome nuvykę į Gary, Ind., į parengimą. Kaip bematant užrašiau 9 prenumeratas. Reta kuri moteris atsisako. Net gerai angliškai kalbančių užsisakė "Virėją." Kada paaiškini skirtumą tarpe visaip sudarkytų receptų jau esamų tulų knygų ir mūsų būsiančios "Virėjos," tai nereikia daug gaišuoti, kad užsirašytų.

Kartais tenka girdėti ir tokių argumentų, sako, jei tik turėčiau iš ko, girdi, moku ir be patarimo pasigaminti maistą. Tiesa, didelė dalis mūsų moterų jau pramoko sveikiau pasigaminti maistą. Bet dar labai daug šeimininkių paprastai tebespirgina "porkčiapą" ant skaurados iki pajuosta arba daržoves verda ir geriausią dalį nupilia į išmatas. Tiesa, kad mes turime labai daug kitų darbų, gal daug svarbesnių, kaip rūpintis "Virėjos" išleidimu. Bet kada dirbam, tai surandam laiko ir mažesniems darbams.

Viename platesniame moterų susirinkime išrinkom generalę agentę d. J. Yurienę gavimui "Virėjai" prenumeratų. Be to, daug draugių darbuosis ir taip, kurios turi kvitas. Draugės rytietės gerai padarėte sumanydamos išleisti "Virėją." Mes, čikagietės, duosime jums pilną kooperaciją šiame darbe.

K. A.

Chicago, Ill.

Chicagietės sutvėrė visos Chicagos lietuvių moterų kliubą. Vardas dar galutinai nenustatytas, (gal su mažom pataisom) vadinsis Chicagos Lietuvių Moterų Kultūros Kliubas. Mes, chicagietės, seniai jautėme reikalingumą tokio kliubo.

Šio Kliubo tikslas bus sutraukti moteris į vieną didelę, masinę organizaciją, rūpinimuisi įvairiais socialės gerovės reikalais. Narinės duoklės tik 10c į mėnesį. Kliubas rūpinsis ir labdarybe tarp savo narių. Ligos ar nelaimės atsitikime narėse, bus duodama moralė parama per kliubo nares. Šis programas sudarytas ant greitųjų. Aišku, mes jį gerinsime sulyg reikalo. Darbų bus labai daug, jei tik dirbsime sutartinai.

Po paskelbimui, kad tokia organizacija susitvėrė, atsiliepimai labai gražūs. Moterys stoja į organizaciją su džiaugsmu.

Kliubo valdybon įeina šios draugės: organizatorė, K. Abekienė; sekretorė, A. Ziksienė; finansų sekretorė, S. Vilienė; iždininkė, A. Salaveičikienė.

Kliubas rengia eilę prelekcijų sveikatos klausimais. Prelekcijos prasidės su balandžio 7 d., (White Mark) Miesto svetainėj, prie 30-tos ir So. Halsted gatvių. Prelegentu bus daktaras Strikolis.

Šiuo krizio ir kovų metu mes, moterys, turime budėti ir tinkamai atmušti priešų atakas.

Ispanijoje eina mirtina kova už laisvę, kur mūsų sesutės ispanės su ginklu drąsiai gina teisingai išrinktą valdžią. Ispanijos liaudis nebuvo prisirengus tinkamai pažaboti tą žmonijos siaubūną fašizmą. Mes turime pasimokinti iš kitų padarytų klaidą. Kamgi nemaloni laisvė ir geresnis gyvenimas? Žinoma, visiem. O tą laisvę bando užgniaužti ir čia visoki hitleriniai gaivalai. Todel budavokite bendrą frontą be skirtumo pažvalgų bei tikėjimo.

Org. **K. Abekienė.**

KOVA PRIEŠ LAIMĖJIMĄ

ILGW Unijos pikietės nekentė skebų žiauraus apsiėjimo, jos kaip matome, su jais apsidirbo. Susikirtimas paskiau buvo išrištas darbininkų laimėjimu unijinės šapos, unijinių valandų ir algų, taipgi ženklelio.

Uždraudus Abortus Gimdymai Padaugėjo

Po paskelbimo dekreto, draudžiančio moterims daryt abortus, kad išvengt gimdymą kūdikių, gimdymų nuošimtis dvigubai padidėjo. SSRS miestų Sovietai ir sveikatos skyriai priversti yra skubiai praplėst skaičių gimdymo namų, nes jaučiasi didelė stoka. Reikia padvigubint skaičių įstaigų, slaugių ir daktarų, kad tinkamai galėtų aprūpint visas moteris, kurioms reikia gimdyt.

Sovietų Baltarusijos sostinėj Minske, pastaruoju laiku, kaip ir visoj šalyj, gimdymas sparčiai išaugo. Del pavyzdžio imu tik vieną centralinį gimdymo namą Minske, kuris duoda sekamas skaitlines: per 15 dienų vasario mėnesio šių metų gimė 206 vaikai, o per tokį pat laiką vasary, 1936 m., tam pačiam gimdymo name, gimdė tik 89 moterys. Kaip matote, skirtumas didelis. Gerėjant ekonominėm sąlygom ir gimdymo skaičius smarkiai kyla.

Sovietų moteris motina naudojasi didelėmis privilegijomis: laike gimdymo visą aptarnavimą gauna veltui; gauna 4 mėnesius apmokamo poilsio; per 9 mėn. turi teisę vaikščiot kas dieną namo papenėt kūdikį, be skirtumo kokiam darbe nedirbtų. Kas dieną papenėjimui kūdikio gal sueikvot pusantros valandos. Konsultacijose tankiai peržiūri naujagimius, kad būtų sveiki ir tinkamai maitinami ir prižiūrimi. Nei vienoj kapitalistinėj valstybėj nekreipiama tiek domės į moterį, kiek yra kreipiama Sovietų Sąjungoj.

SSRS moteris naudojasi visomis teisėmis socialiam gyvenime lygiai su vyrais, tuo tarpu, kaip kapitalistinėse valstybėse moteris yra statoma žemiau vyro. O fašistai moterei duoda teisę gimdyt vaikus ir apie pečių trustis. Daugiau jokių teisių nepripažįsta moterei.

Tiesa, pas nazius įstatymai labai trumpi. Viską išriša kirvis.

P. V. Žalpis.

1-III-37 m.

Red. Pastaba. — Stilsono-Strazdo laikraštis vasario 25 d. skelbė, kad Žalpis areštuotas (ta kvailą prasimanymą pakartojo ir "Naujienos" ir "Tėvynė"), o kovo mėn. 1 d. Žalpis rašė iš strainsneli. Kada mes nurodėme, jog tas "N. G." parašymas buvo pramanytas, tai Strazdas parašė, kad jis turi savo žvalgyba, kuri jam praneša teisingas žinias. "Naujienos" ir ta pakartojo. Skaitytojai dabar namatys tu žmonių "teisingumą."

Pleiskanos ir Jų Prašalinimas

Pleiskanos atsiranda nuo įvairių priežasčių, kaipo nuo įtemptų nervų, nuovargio ir kitų vidujinių ligų. Yra dvejopų pleiskanų, sausos ir alyvuotos. Sausos pleiskanos yra baltos ir smulkios. Jų tankiai randasi plaukuose, iš kurių muilas nebūna gerai išplautas. Antros rūšies pleiskanos, alyvuotos, yra gelsvos ir didesnės.

Jei pleiskanos paeina nuo vidujinių ligų, kartais geras gydytojas gal jas panaikinti. Jei priežastis yra išlaukinėj pusėj, kaip galvos odoj, tankiai gali kiekvienas ir namie jas prašalinti.

Del naminio gydymo pirmiausiai reikia galvą gerai iššukuoti su retomis ir tankiomis šukomis. Paskui nulenkti galvą į priekį ir pačiai-pačiam į priekį nusilenkti, kad gautų nugarkaulis gerai įsitempti; tada ne su nagais ale su pirštų galais gerai galvą išmasažuoti.

Taipgi yra gerai plauti galvą su *"hot oil shampoo"*. Pirmiausiai reikia pašildyti aliejų *balsam oil* arba *olive oil* ir su vata gerai jį įtrinti į galvos odą. Jei plaukų galai yra suskilę arba labai sausi — yra gerai plaukų galus arba ir visus plaukus su aliejumi ištrinti. Kaip galva jau gerai ištrinta, tada ją gerai sušildyti su karštais abrūsais, kad odos ir plaukų celės atsidarytų ir geriaus į jas įmirktų tas aliejus. Paskui gerai išplauti visą aliejų su geru *shampoo*. Niekuomet neplaukit plaukų su kietu muilu, nes tokį muilą nėra galima gerai išplauti. Jei neturit *shampoo*, tai suskuskit gerą muilą į puoduką ir užpilkit verdančiu vandeniu ir tegul jis sutirpsta ir atšąla į minkštą košę. Tada su ta koše plaukit plaukus.

Po šitokios priežiūros plaukai taipgi būna gerame stovyje darymui "permanento" (pasilaikančiam garbeniavimui).

Ann J. Baltrus.

Skaisčioji Rožė

Vargiai rasis, kas nemylėtų rožių. Gi darželio ar net palangės savininkės širdis visuomet džiaugsmu suplasnoja, kada pasirodo pilname išsivystyme rožės. Ir myli ji išgirsti draugus ir praeivius pastebint: "Ak, tai gražios rožės!"

Čion trumpai priminsiu apie rožių pasirinkimą.

Ne kartą pasitaiko, kad su didžiausiu prisirišimu prižiūrima rožė neduoda pageidaujamų pasėkų ir gana. To priežastimi tankiai būna antraeilis kelmas, nors neatskiriant pirmaeilio nuo antraeilio galėjot už jį užmokėt pirmaeilio kainą. Mat, pirmaeilių uždera mažiau. Jei pusė užauga pirmaeiliais, derlius skaitoma geru.

Gerų kelmu skaitosi didžiųjų krūmų veislės rūšis No. 1. Toks kelmas privalo turėt tris ar daugiau stiebelius, kurių du turi būt 18-kos colių ir augštesni. Smulkesnių veislių rožių stiebeliai gali būt nuo 14, 15 colių ir augštesni.

Bet ne vien augštume svarba. Tų stiebelių žievė turi būt šviesiai žalia, švelni, nesuskilus ir nesusiraukšlėjus. Paskiau svarbu, kad būtų pilnos, standžios, drėgnos ir bent dalinai kudlotos šaknys, kad galėtų pristatyti šakoms maisto. Atsargiai nagu įdrėskus žievelę tuojau pasirodys apačioj šviesesnė varsa. Tokia rožė pilnai gyva ir iš jos galima tikėtis gerų pasėkų prie gerų sąlygų.

Pittsburghietės Veikia

Pittsburge mūsų draugės pradėjo gražiai darbuotis moterų vardu ir pasėkų jau turi. Apart kitų savo veikimo problemų, draugė rašo sekamai:

"... Del šiokių bei tokių priežasčių Tarpt. Moterų Dienos susirinkimą turėjome atidėti net iki 16-tos šio mėnesio.

(Tąsa ant 4-to pusl.)

VALGIŲ GAMINIMAS

Ryžių ir Obuolių Mišinys

1 puoduką virtu ryžių.
2 dideliu obuoliu.
½ puoduko džiovintų slyvų (supjaustytų į mažus šmotelius).
⅔ puoduko rudo cukraus.
2 šaukštu sviesto.
¼ šaukštuko druskos.
½ šaukštuko vanilla.

Sumaišyk viską kartu ir sudėk į sviestuotą kepamą bliūdukа. Apibarstyk viršų su sviestuotais baltos duonos trupiniais. Į vieną puoduką pieno įplak vieną kiaušinį ir aplaistyk viršų mišinio. Kepk uždengus nuo 30 lig 40 minučių.

Duok į stalą šiltą su saldžia smetona.

"Prikodil" Sriuba

1 svaras maltos mėsos
1 svogūnas, druskos ir pipirų
3 šaukštai ryžių
3 bulvės.

Užkaisk puodą su 3 kvortom vandenio, nuskusk bulves, nuplauk ir smulkiai supjausčius sudėk į puodą su vandeniu, leisk užvirti. Tada sudėk ryžius ir maltą mėsą, sudarius į mažas boliukes (kaip paprastai daro kotletams). Leisk virti per valandą laiko, kaip išvirus, tai galima užpilti saldžia smetona.

Maistingas valgis ir nebrangiai kainuoja.

A. Apšegienė.
Auburn, Me.

Darbininkių ir Šeimininkių Skyriaus Dalis

Pittsburghietės Veikia

(Tąsa iš 3-čio puslapio)

Susirinkime draugė Količienė, ALDLD 4-to Apskričio sekretorė, skaitė paskaitą apie sveikatą, taipgi prakalbą moterų reikalais labai aiškiai ir suprantamai. Prisirašė į kuopą viena draugė ir dar kelios žadėjo ateiti į sekamą susirinkimą prisirašyti.

"Knygos 'Virėja' dar mažai prenumeratų gavom, nes manėme, kad gausime kaipo narės. Bet vakar dienos "Laisvėje" pastebėjau, kad narėms nebus duodama, tai dabar žinome, kad ir narės turės prenumeruoti, tad galėsim daugiau prenumeratų surinkti.

"Draugiškai, **A. Kairienė.**"

Taikos ir Socialės Gerovės Lietuvių Moterų Konferencija Chicagoj

Turiu priminti, kad Vidur-Vakarinių Valstijų Lietuvių Moterų Taikos ir Socialės Gerovės Konferencija įvyks jau tik už trijų savaičių, balandžio 11 d., 10 val. iš ryto, Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St., Chicagoje.

Čikagietės ALDLD moterys jau turėjo keletą pasitarimų, pasižadėjo sugrįžusios dirbti, kad susisiekti su kitų sriovių moterimis ir dalyvauti konferencijoj.

Labai mažai žinių turime apie tolimesnes kolonijas, kaip tai: Clevelandą, Detroitą, Grand Rapids ir Rockfordą. Kolonijos didelės ir yra moterų organizacijų. Prie gerų pastangų būtų galima turėti gražią atstovybę iš tų kolonijų.

Draugės, nemanau, kad reikia jumis agituoti. Tikiu, kad pilnai suprantate svarbą šios konferencijos. Taigi, praneškite, ką dirbate šiuo klausimu.

Delegates galima rinkti vieną nuo organizacijos ir vieną nuo 10 narių. Taipgi gali ir pavienės dalyvauti. Artimesnės kolonijos, kaip Gary, Ind,; Kenosha, Wis., ir Waukegan, Ill., pranešė, kad dalyvaus konferencijoj.

Labai prašau draugių pranešti per dienraštį ar asmeniniai apie prisirengimą.

ALDLD 1-mo Apskričio Moterų Sekr. *K. Abekienė,*
2127 Milwaukee Ave.,
Chicago, Ill.

Pittston, Pa.

Atsakymas J. Staskevičiui ant Pajieškojimo Manęs "Laisvės" No. 67

Gerbiamas Staskevičiau! Be reikalo manęs jieškai, nes aš gyvenu vis toj pat vietoj jau suvirš 25 metai. Taip pat antri metai, kaip esu **didžiuma** balsų išrinktas Laisvų kapų **iždininku.**

Taipgi mano adresas yra pas jus kaip protokolų, taip ir finansų knygose, kurias laikote užgriebę ir neatiduodate legaliai ir didžiuma balsų išrinktai dabartinei kapų valdybai. O pas jus važinėt nematau jokio reikalo.

A. Valinčius,
L. Kapų ižd.

Worcester, Mass.

Draugas Julius Grubliáuskas mirė 14 d. kovo, 2 val. ryto. Palaidojom antradienį, 16 d. kovo. Nors oras buvo negražus, bet palydovų buvo daug, suvirš šimtas, kad atiduoti velioniui pagarbą ir atsisveikinti ant visados su mielu draugu. Drg. Kudarauskas ant kapinių pasakė labai gražią prakalbą. Palaidotas be jokių bažnytinių ceremonijų.

Lai būna jam lengva šios šalies žemelė! Ilsėkis, mielas drauge!

J. Grubliauskas buvo dar gana jaunas, 48 metų. Gyveno 8 Crescent St. Išgyveno šiame mieste 17 metų. Čion atvyko iš New Haven, Conn. Priklausė Lietuvos Sūnų ir Dukterų Draugijoj, ir Am. Liet. Darb. Literatūros Draugijoj.

Paliko žmoną Julią (Ginotis), sūnų Vincentą ir dukterį Nelę, taipgi brolius Walterį New Havene, Konstantiną Lietuvoje, ir Stasį Argentinoj.

Kada d. J. Grubliauskas susirgo, 9 d. kovo nuvežė į miestavą ligonbutį. Pajutę sunkiai sergantį ligonį, dolerių ganytojai (kunigai) pribuvo kaip joudvarniai, pajutę mėsą. Pirmas nuėjo svetimtautis, kai to neprisiėmė, tai pribuvo lietuvis. Sergantis žmogelis ką tik verkti nepradėjo iš tos alteracijos, prašė:—Duokit man nors numirt ramiai! Aš neturiu jokio dalyko su tikėjimu, nei su kunigais. Eikite iš mano akių!

Beje, aš noriu nuo savęs pastabą padaryti.

Kunigai ne kartą savo parapijonams įkalba, kad ot: "buvo baisus bedievis, bet prieš pat smertį šaukės prie kunigo išpažinties." Bet tas netiesa. Niekur nesu girdėjęs, kad tikrai susipratęs darbininkas, atsikratęs religiškų nuodų, šauktųs prie kunigo. Nebent toks, kuris mirdamas pradeda kliedėti, nieko nebenusimano. Tačiau esu girdėjęs ypatiškai ir per laikraščius matęs daug nusiskundimų, kad prievarta ligoniui pargabena kunigą. Bepigu "įrodyti," kad "prašė" kunigo, kada ligonis be žado—negali kalbėt, nebepažįsta žmogaus.

Kartais būna ir tokių nuotikių, kada kunigas išėjęs iš ligonio kambario pasako giminėms, jog ligonis taip susigraudinęs, kad ir savo turtą prižadėjęs bažnyčiai šventai. Juk kunigui įrodyti nereikia.

Esu girdėjęs iš kunigo burnos ir skaitęs "šventą" raštą, kad žmogus išsižadėjęs tikėjimo neis į dangų be išpažinties. O vienok palaidoja su bažnytinėm apeigom, kad gerai užmoka.

P. Butkiavičius.

Wilkes Barre, Pa.

Šis Tas Iš Prakalbų, Kurias Surengė Darb. Švietimo Komitetas Kovo 14 Dieną

Kalbėtojum buvo B. Davidson iš New Yorko, narys N. Y. miesto Mokytojų Unijos Pildančiosios Tarybos. Jisai kalbėjo apie Unijų Organizavimo Komitetą (CIO) ir Am. Darbo Federaciją (AF of L). Kalbėtojas aiškiausia išdėstė CIO nuveiktus darbus, visus atsiektus darbininkų laimėjimus automobilių, taipgi ir plieno išdirbystėje.

Jis nurodė, kokius blogumus darė Am. Darbo Federacija darbininkijai, kiek kovingesnių unijų buvo išmesta iš Federacijos ir kaip jos viršininkai nupuldė tą organizaciją nariais. Federacijos viršininkų tikslas tik būt vadais, bet darbuotis unijistų gerovei jiems nerūpi.

Davidsonas plačiai išdėstė darbuotę šio Unijų Organizavimo Komiteto, taipgi priminė pirmesnę darbuotę nekurių šiam komitete esančių narių, kaip J. L. Lewis, Sidney Hillman ir kitų, kad jų darbuotė unijose buvo nekokia daugeliu atsitikimų. Bet dabartinis jųjų darbas yra geras ir duoda pageidaujamų vaisių.

Jis patarė darbininkams susipažint su Markso, Engelso ir Lenino knygomis. Taip darant darbininkai greičiau pamatys savo tikrąjį kelią ir tas darbininkus greičiau prives prie pakeitimo šios išnaudojimo sistemos.

Šis kalbėtojas yra vienas iš gerųjų ir susirinkusius patenkino, žinoma, ne visus. Buvo tokių socialistuojančių "neviernų Tamošių," kuriem jo kalba netiko. Duota eilė klausimų, į kuriuos kalbėtojas labai tinkamai atsakė, kad turėjo būt patenkinti ir tie, kuriem buvo kokių neaiškumų.

A. J. Sordoni Construction Co. darbininkai dar vis veda savo pradėtą kovą ir yra vilties, kad bus laimėtojais, nes darbininkų tarpe yra geras susiklausymas ir pakol kas streiklaužių dar nesiranda.

Veisiejiškis.

Lawrence, Mass.

Čion visos tekstilinės dirbtuvės paskelbė, kad bus darbininkams pakelta 10 nuošimtis algų. Mat, fabrikantai pabūgo, kad unijos organizatoriai slaptai darb. organizuoja į uniją už kovą sutrumpinimui valandų ir įvedimui geresnių darbo sąlygų.

O prie to, gąsdina Wood Mill skirtingų departmentų darbininkų atkartotini sėdėjimų trumpi streikai. O tie trumpi ir maži streikai gali užsiliepsnot į generalį streiką.

ALDLD 37 kp. bendrai rengė prakalbas-paskaitą su L. M. P. Kliubu draugei E. Vilkaitei kovo 10 ir 11 dd. Draugė Vilkaitė pasakė gerą prakalbą. Bet dar labiau patiko paskaita, kuri buvo rengima vien tik moterim apie sveikatą. Ant abiejų parengimų buvo vienbalsiai priimta rezoliucijos už pertvarkymą Aukščiausio Teismo. Rezoliucijos pasiųsta senatoriui ir kongresmanui šios apielinkės.

Reporteris.

Pataisymas.

Lulas laikas tam atgal, iš šio mieso "L." tilpo raportas iš draugijų, parengimo sušelpimui Jono Abako. Bet dar turiu dapildyt vardus aukautojų del to parengimo.

S. Puidokas aukavo apart kv. degtinės, dar 1 dol. pinigais; National Bottling Co., 2 keisus toniko, V. Krasauskas 2 pyragus.

A. Večkys.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Veisiejiškis, Wilkes-Barre.—Neapsimoka kartoti prakalbą to fašistuojančio patrioto prieš komunistus. Atleisite, nedėsime.

Gaisras sunaikino 18 vasarnių namukų prie Bragg St. ir Emmons Ave., Plumb Beach sekcijoj, Brooklyne.

London. — Anglijos ministeris pirmininkas St. Baldwin rengiasi apleist savo vietą gegužės 22 d. Jo įpėdiniu būsiąs Neville Cham-

LIETUVIŠKAS
KVIETKININKAS
Spring Forest Greenhouse
48 Mygatt Street
BINGHAMTON, N. Y.
Velykos Negali Būti Be KVIETKŲ
Turime didelį pasirinkimą Lelijų, Tuliponų, Hyacintų, Hayderange ir Ozelijų
Skintų Rožių, Carnations, Snap Dragon ir Sweet Peas
Užkviečiame Lietuvius ir Lietuvaites iš Binghamtono, Johnson City ir Endicott. Priimame užsakymus per telefoną.
Jūsų patarnautojai,
J. VAIČEKAUSKAI.
Telefonas No. 25879.

V. Andrulio, "Vilnies" Redaktoriaus Prakalbų Maršrutas

TREČIADIENĮ, 24 KOVO-MARCH
UNGARŲ SALĖJE, 10 WHITE ST., HILLSIDE, N. J.
Pradžia 7:30 val. vakaro

PENKTADIENĮ, 26 KOVO-MARCH
LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLIUBO SALĖJE
280 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.
Pradžia 7:30 val. vakaro
Kalbės V. Andrulis ir A. Bimba

TREČIADIENĮ, 31 KOVO-MARCH
KASMOČIENĖS SVETAINĖJE
91 Steamboat Road, Great Neck, N. Y.
Pradžia 7:30 val. vakaro

SAVO SVEIKATOS LABUI LANKYKITE
Rusiškas ir Turkiškas Pirtis
THE FLUSHING RUSSIAN & TURKISH BATHS, INC.
Žinomos Kaipo The Morrell Street Baths
29-31 Morrell St. Brooklyn, N. Y.
Ofiso Telefonas: Pulaski 5-1090, Vidui Tel. Pulaski 5-0750
ATDAROS DIENĄ IR NAKTĮ. NIEKAD NEUŽDAROS

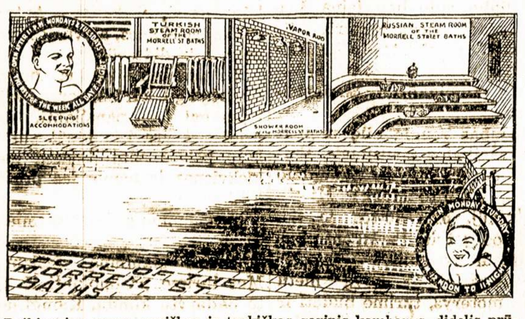

Puikiausias garas, rusiškas ir turkiškas garinis kambarys, didelis prūdas maudytis su šviežiu artezenišku vandeniu, puikiausi masažai, restauracija, barzdaskutykla, miegojimui patogumai.

Moterims Pirmadieniais ir Antradieniais nuo 12 Val. Dieną iki 11 Val. Vakare. Po 11 Val. Vyrams.

Vyrams Trečiadieniais, Ketvirtadieniais, Penktadieniais, Šeštadieniais ir Sekmadieniais—Visą Dieną ir Naktį

Šeštadienio naktį 75c.

50c UŽ DIENĄ IR NAKTĮ

Specialės kainos savaitei.

Wilkes-Barre Apielinkės Atydai

Am. Liet. Darb. Literatūros Draugijos 12-tas Apskr. rengia

KONCERTĄ IR ŠOKIUS

NAUDAI DIENRAŠČIO "LAISVĖS"

Bus Trečiadienį, 31 Kovo-March

WORKERS CIRCLE HALL

69 S. Hancock Street Wilkes-Barre, Pa.

PRADŽIA 7-TĄ VAL. VAKARO. ĮŽANGA 50c

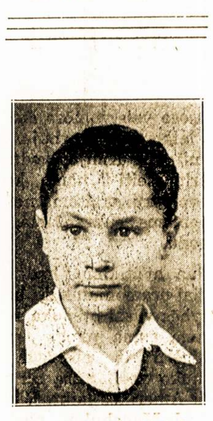

Vincent Valukas
Dainininkas ir muzikantas

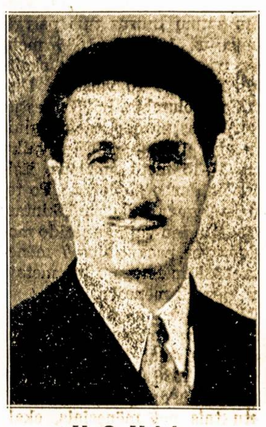

V. O. Valukas
Dainininkas

Zenon Valukas
Dainininkas

Valukų Grupė Duos Žymią Dalį Programos Šiame Parengime

Dainuos Mainierių Kvartetas iš Shenandoah, Pa., vadovaujamas Dorothy Zdaniūtės-Judzentavičienės.

Taipgi dainuos Wyomingo Merginų Oktetas.

Gera Orkestra Šokiams.

Visi Wilkes-Barre ir Scranton apielinkių apšvietą mylinti lietuviai privalo dalyvauti šiame parengime ir paremti savo dienraštį. Tuom pat kartu turėsite sau puikaus pasitenkinimo koncertu ir pasimatysite su daugeliu savo pažįstamų iš visos apielinkės.

PAIN-EXPELLER
Tukstančiai rado palengvinimą geliantiems ir skaudamiems muskulams — su kelialis išsitrynimais.
PAIN-EXPELLER
valsbaženklis Inkaras yra naudojamas per 70 metų.
WORLD FAMOUS LINIMENT

GARSINKITĖS SAVO BIZNĮ DIENRAŠTYJ "LAISVĖJE"

Phone Stevenson 5993
Dr. S. Goldberg
DANTISTAS
Taiso dantis be skausmų ir už labai žemą kainą.
1623 N. 7th Street
PHILADELPHIA, PA.

Jei Pasiskubinsit— Dar Gausit
Dvi teisingiausios lietuviškos knygos apie lyties klausimus:
PATARIMAI VYRAMS APIE LYTIES DALYKUS; Kaina $1.50.
PATARIMAI MOTERIMS APIE LYTIES DALYKUS; Kaina $2.00.
Abi knygos parašytos paskilbusio D-ro Robinsono ir aiškiai, teisingai aprašyta vyrų ir moterų lytinio gyvenimo svarbiausi reikalai. Kiekvienas ir kiekviena tose knygose ras daug brangių ir reikalingų pamokymų, su paveikslais.
Galima pirkti abi arba bile kurią vieną
Tų knygų jau mažai turiu, todel norintieji pirkite tuojaus. Reikalavimus su pinigais adresuokite:
J. BARKUS
111-40—128th St.,
So. Ozone Park, N. Y.

Tel. Stagg 2-0783 NOTARY
Night Tel. Juniper 5-4912 PUBLIC
Juozas Levanda
(LEVANDAUSKAS)
GRABORIUS
BALZAMUOTOJAS
Patarnauju visiems be skirtumo. Parsamdau automobilius kiekvienam reikale. Kainos žemos.
Ateikite ir persitikrinkite.
337 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.
Namas tas pats, tiktai miesto patvarkymu pamainytas numeris buvusio 107 Union Avenue.

Clement Vokietaitis
LIETUVIS ADVOKATAS
50 Court Street
Tel. Triangle 5-3622
Brooklyn, N. Y.
168 Grand Street
Tel. Evergreen 8-7179
Brooklyn, N. Y.

Charles' Up To-Date BARBER SHOP
K. Degutis Savininkas
PLAUKŲ KIRPIMAS 25c
SKUTIMAS 15c
Prielankus Patarnavimas
306 Union Ave.
Brooklyn, N. Y.
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.

Stephen Aromiskis
(Armakauskas)
Laisniuotas Graborius
NOTARY PUBLIC
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-4335

Telephone Stagg 2-4409
A. Radzevičius
GRABORIUS
(UNDERTAKER)
Vedu šermenis ir palaidoju tinkamai ir už prieinamą kainą.
Parsamdau automobilius vestuvėms, parėtai, krikštynom ir kitokiem reikalam.
402 Metropolitan Ave.
(Arti Marcy Avenue)
Brooklyn, N. Y.

BERN. J. SHAWKONIS
(AŠAKUNAS)
NAUJAS
LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
LAISNIUOTAS
New York ir New Jersey Valstijoje
Graborystės reikale visada jums mielai patarnaus pigiai.
306 John Street,
Harrison, N. J.
Telefonas: Harrison 6-1693

Telephone: EVergreen 8-9770
J. GARŠVA
Graborius (Undertaker)
Laidotuvių Direktorius
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.

MILIONAI ĮSTOJO Į OLD GOLD KONTESTĄ

Išdirbėjai Old Gold Cigaretų nepamiršo įtraukti savo prietelius Lietuvius į savo $200,000 Pryzinį Kontestą, kaipo pasekmę pakartojamų pranešimų šiame laikraštyje.

Daugelis iš šio laikraščio skaitytojų įstojo į šį kontestą ir riša mįslių paveikslus. Jei jūs dar neįstojote, tai vis dar yra daug laiko įstoti ir dar daug laiko rišimui mįslių.

Viskas ką jūs galite padaryti tai eikite pas artimiausią cigaretų pardavėją ir prašykite jo seto oficialių Old Gold Mįslių Paveikslų kartu su pilnom taisyklėm apie kontestą. Atydžiai sekite instrukcijas ir jūs įstosite į kontestą tuojau. Jei krautuvninkas negali jūsų aprūpinti su tom mįslėm, siųskite savo reikalavimą šiam laikraščiui ir bus greit tai imama atydon.

Dideli pinigai nėra vienatinis dalykas ką jūs galite laimėti šiame konteste. Jūs taipgi laimėsite pasitenkinimą susipažindami su Dvigubai-Švelniais Old Gold Cigaretais — cigaretas, kuris nepasiekė jus nuvėsęs, sudrėkęs—tai cigaretas, kuris yra visados šviežus.

Turėkite mintyje ir tai, jog po bandymo pirmo pakelio Dvigubai-Švelnaus Old Gold jei jūs nebūsite pasitenkinę jais Dvigubai Jūsų Pinigai bus grąžinami atgal. Pasisekimo Jums.

So. Boston, Mass.

Girtuoklystei Karas.

Kadangi nesu matęs spaudoje pakelto klausimo apie parengimus ir svaiginančius gėrimus, tai man prisieina šitą klausimą padiskusuoti. Atrodo, kad nė vienam neateina į galvą, idant šį klausimą padiskusuoti spaudoje ir susirinkimuose. Mano supratimu, visos kolonijos turėtumėme svarstyti šį reikalą.

Aš esu tos nuomonės, kad mes darome klaidą, kuomet nemokame apsieiti mūsų parengimuose be svaigalų, kuriais žmonės savo protą nuodija. Man atrodo, kad svaigalus mes turėtume iššluoti iš mūsų parengimų. Mes progresyviai turėtumėme parodyti, kad mes galime savo parengimuose apsieiti be svaigalų.

Aš žinau, kad daugelis nesutiks su mano nuomone. Bet aš esu įsitikinęs, kad prašalinę svaigalus, mes geriau galėtumėme savo organizacijas auklėti nariais.

Be abejo, daugelis sakys, kad iš svaigalų organizacijos daugiausia pasidaro uždarbio savo parengimuose. Bet aš klausiu tų draugų, kaip reikia žiūrėti į tokį darbą, kad pirma žmogų padarai nepilname prote, o paskui gauni iš jo keletą centų? Ar tai gerai mes darome? Man atrodo, kad labai negerai.

Aš esu patyręs iš kitų tautų parengimų, kuriuose nėra vartojama svaiginanti gėrimai, tačiaus jie išlaiko savo organizacijas. Ir jų organizacijos pusėtinai stiprios. Pavyzdžiui, žydų organizacijos savo parengimuose nevartoja svaigalų. Vadinasi, jie moka išrišti savo problemą be svaigalų vartojimo.

Laukan svaigalai iš mūsų parengimų! **M. Tylunas.**

Norwood, Mass.

Odos Darbininkams Gal Prisieis Streikuoti

National Leather Workers Association sutartis su Winslow Bros. & Smith Co. baigsis su 1 d. balandžio, 1937. Tai unija padavė kompanijai naują sutartį su reikalavimu pakelti algas po 5c į valandą visiems darbininkams. Ir išdirbusiems nemažiau 3 metus tuti duoti vieną savaitę apmokamų vakacijų. O kurie yra išdirbę daugiau kaip 5 metus, tie turi gauti dvi savaites apmokamų vakacijų. Už viršlaikį reikalauja mokėti čėsą ir pusę. Taipgi, kad apsaugoti senesnius darbininkus nuo išmetimo iš darbo, tai užėjus nedarbui, unija reikalauja, kad būtų atleidžiami darbininkai paeiliui, kurie vėliausiai priimti.

Reikalavimai, rodos, nėra dideli, bet kompanija nenori nei tų priimti. Todel pas darbininkus yra ūpas, kad visus reikalavimus turi gauti. O jei kompanija nenorės duoti, tai unija skelbs streiką. Augštesnieji N. L. W. A. komitetai diskusuoja su CIO organizatoriais reikalą prisidėjimo prie CIO. Manoma, kad National Leather Workers Association leis per narių referendumą, prisidėt ar ne? Darbininkai jau žino savo spėką, kad vienybėje galybė. Todel prisidėjimas prie CIO sustiprintų N. L.W.A. Taipgi sustiprintų ir CIO. Mes N.L.W.A. jau turi virš 10,000 organizuotų darbininkų.

Kada ateis balsavimas, tai visi darbininkai be abejojimo balsuokim už prisidėjimą.

N.L.W.A. Lokalo 26 rinkimas komiteto ir Executive Board rinkimas įvyks 26 d. kovo. Visi unijos nariai ir narės dalyvaukit balsavimuose. Taipgi tikimės, kad su šiuo balsavimu eis balsavimas prisidėjimo prie CIO. Labai svarbu, kad visi nariai domėtųsi savo unijos reikalais ir jos gerove.

Iš lietuvių kandidatuoja į unijos komitetus Charles Vitartas ir Petras Blažys. Abudu yra geri darbuotojai unijoj ir verta už juos balsuoti. Kiti irgi neblogi, galima balsuoti už bile vieną. **Žvalgas.**

Norwood, Mass.

Lankėsi Sovietų Sąjungos Inžinieriai

Pora savaičių atgal Norwoode lankėsi Sovietų Sąjungos inžinieriai, kurie studijuoja knygų spausdinimo mašineriją. Norwoode yra dvi knygų spaustuvės, "Norwood Press' ir "Plimpton Press." Pastaroji yra moderniškiausia. Delto ir Sovietų Sąjungos inžinieriai lankėsi "Plimpton Press."

Ši knygų išdirbystė į metus laiko spausdina 5,000,000 knygų. Bet Sovietų Sąjungos inžinieriai sako, kad jų įtaisytas fabrikas, kuriame dirbs 7000 darbininkų, spausdins 109 milionus knygų kas metai. Tai bus didžiausia spaustuvė pasaulyj. Tie inžinieriai aplankys: Kingsport, Tenn., New York, Chicago, Carnegie Institute Pittsburghe, Fordo fabrikus Detroite ir užbaigs su Washingtonu. Vietos laikraštis gražiai atsiliepė apie Sovietų Sąjungos svečius.

Koncertas, Grožio Kultūros Paroda ir Vakarienė.

Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos 9 kp. ir jos Moterų Kliubas rengia nepaprastai didelį parengimą, kuris įvyks 18 d. balandžio, Lietuvių Svetainėje. Į šį parengimą yra užkviesta Naujosios Anglijos Plaukų Dabintojų Susivienijimas. Jų organizacija apsiėmė ir dalyvaus parade net 5 miestų plaukų dabintojos!

Taipgi ir koncertinė dalis ruošiama kuo įvairiausia. Jau apsiėmė dalyvauti Ann Baltrušaitė iš Lewiston, Maine; tai gera dainininkė ir puiki smuikininkė. Bandoma gauti šokikių grupė iš Bostono, kurios šoka lietuvių liaudies šokius ir porą klasiškų šokikių. Ta dalim programos rūpinasi draugė Eva Kurgonienė. Taipgi dalyvaus ir vietinis Lavinimosi Ratelio Choras, vadovybėj Izabelės Kugel, Jaunuolių Orkestra, Lillian Karal, kurie jau apsiėmė ir rengiasi šauniai pasirodyti.

Pilna programa bus pranešta vėliau. Dabar tik pranešam, kad ne tik Norwoodas, bet ir plačios apylinkės organizuoti žmonės nieko nerengtumėt tą dieną, bet stengtumėtės dalyvauti Norwoodo parengime. Pusė pelno skiriama Ispanijos liaudies paramai kovoje prieš fašizmą.

Koncertas, paradas ir vakarienė bus duodama tik už 75c.

YRA SMAGU JAUSTIS SMAGIAI!

Naudingam Rūkymui Reikalaukite ŠVIEŽIŲ Cigaretų!

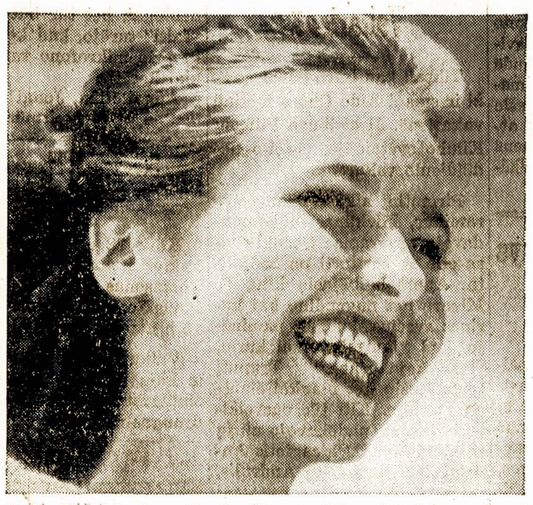

Mažiau "svaiginimo" . . . Jie užvardijo manę "blogos žinios" krautuvėje; aš visados buvau šokinėjanti. Pasikeitimas nuo stipraus cigareto prie lengvo ir *šviežio* Old Gold man daug pagelbėjo.
Ida Mae Cone (krautuvės darbininkė), Kansas City, Mo.

As geidžiu šalto dūmo . . . Aš kūrinu liepsnojantį pečių septynias valandas dienoje ir aš myliu atsivėdint šaltu dūmu. Šviežumas Old Gold'o daro ji šaltu. Tas oro-apsaugos pakelis yra gerybė.
Raymond J. Stock (fabriko darbininkas), Pittsburgh, Pa.

JŪS NEGALITE NUSIPIRKTI NUVĖSUSIŲ OLD GOLD

KADA jie yra nuvėsę, tai geriausi pasaulyje tabakai neturi nė gero skonio... nei *yra* jums naudingi.

Štai kodel yra EKSTRA užvalkalas iš Cellophane ant kiekvieno pakelio Old Gold. *Du* užvalkalai iš geriausio nuo drėgnumo apsaugojančio Cellophane, vietoje vieno, apsaugoja Old Gold nuo drėkimo, perdžiūvimo, dulkių ir nuo kiekvieno kitokio cigareto pasitenkinimo priešo.

Po ilgos rūkymo dienos, šie tikrai šviežūs Dvigubai-Švelnūs Old Gold palieka jūsų liežuvį liuosą nuo kartumo, jūsų gerklę liuosą nuo erzinimo ir jus pačius gaiviais.

Jūs nenusilpsite nuo šviežių Old Gold!

P. LORILLARD COMPANY, Inc.
(Established 1760)

Tai Yra EKSTRA Užvalkalas!

Kiekvienas pakelis Dvigubai-Švelnių OLD GOLDS yra įvyniotas į du užvalkalus—dvilinko Cellophane. Tas ekstra užvalkalas palaiko OLD GOLD geriausiame stovyje bile klimate. Jūs negalite nusipirkti nuvėsusį OLD GOLD.

Palengvina augštą įtempimą. . . Laikraštininkė moteriškė dažnai daug rūko, kad palengvinti nervų įtempimą. Bet tai nevisados paveikia, jei tabakas nėra šviežias. Štai kur jūsų dvilinkas Cellophane'o pakelis gelbsti; jis palaiko Old Golds šviežiais, kaip šios dienos antgalviai; švelnūs del nervų.
Metta Bettels (Draugijinė raporterka), Bridgeport, Conn.

Copyright, 1937, by P. Lorillard Co., Inc.

★ Jūs Dar Turite Laiko Laimėti Tą $100,000.00 Pirmą Prizą! ★

Įstokite į OLD GOLD $200,000.00 Kontestą Dabar. Atvirutė atneš Blanką ir visas Mįsles sulig diena. Adresuokite: Old Gold Contest, P. O. Box 9, Varick Street Station, New York, N. Y.

Tikietai jau platinami dabar ir pageidautina, kad pirktumėt tikietus iškalno, tai rengėjai geriau galės prisirengti, o ypatingai su valgiais.

Žvalgas.

Newark, N. J.

Pastaraisiais laikais ir vėl nieko, apart drg. Igno pranešimų iš N. J. nesimato iš Newarko padangės mūsų dienraštyje "Laisvėje." Matomai, draugai, prisiskaitę apie sėdėjimo streikus žinių spaudoje, ir patys sėdi sau ramiai, "streikuoja," laukdami, kad jiems žinutės kristų iš dausų, kaip pasakiškiem žydam manna.

Du Parengimai Vienu Vakaru

Nesmagu žymėti šį faktą, tačiaus taip įvyko. 12 dieną kovo Komunistų Partija turėjo surengus prakalbas, kur kalbėjo drg. Cl. Hathaway, "Daily Worker" redaktorius iš New Yorko. Tą pačią dieną mūsų draugai iš ALDLD turėjo surengę vakarėlį "Bingo" gėmį ir pasidalino spėkos. Pasekmės tos, kad vieniems ir antriems neišėjo ant naudos. Publikos buvo per mažai. Tiesa, mūsų draugai savo parengimą jau atkėlė kartą, nuo 13 dienos, užleisdami savo dieną Tarptautiniam Moterų dienos parengimui, bet, mano supratimu, aldiečiams nereikėjo rengti tą pačią dieną su partijos parengimu, nes jie tai gerai žinojo.

Tarptautinė Kovo 8 Diena

Slavų moterys 13 kovo turėjo surengę prakalbas su koncertu. Žmonių turėjo pilną ukrainų svetainę, bet prakalbos neišėjo gerai, nes moteris pasižadėjusi kalbėti nepribuvo, todel turėjo tenkintis vietinėmis, kurios, žinoma, nėra kalbėtojos ir todel vakarą darė monotonišku. Kiek geriau koncertinė dalis pavyko, nes buvo sumokinta ir Ispanijos kostiumais apsirengus teatralė grupė su muzika ir gesto lošimu.

Dainavo ir Sietyno Choras, vedant Mildred Jamison. Dainos pavyko gerai. Tik bėda su tais mūsų jaunuoliais, vos trys išgalėjo dalyvauti.

Albinas.

Madrid. — Ispanijos fašistai iššaudė ne tik tūkstančius pažangesnių darbininkų, bet ir kelis šimtus masonų.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

PHILADELPHIA, PA.

Kovo-March 25 d. įvyks Paryžiaus Komunos paminėjimas, Boslover Hall, 701 Pine St. Pradžia 8 val. vak. Kalbės Davis Lewinson, sugrįžęs iš Brazilijos, jis pasakys ką fašistai ten daro ir taipgi kalbės vienas draugas, kuris buvo Ispanijoje. Jis aiškins ką jis matė Ispanijoj. Apart kalbėtojų bus ir graži programa. Prašome visus skaitlingai dalyvauti šiame paminėjime. — Komisija. (70-71)

NEWARK, N. J.

ALDLD 5 kp. laikys savo mėnesinį susirinkimą penktadienį, kovo 26 d., 7:30 val. vak., Lietuvių Svet., 180 New York Ave. Visi nariai dalyvaukite ir atsiveskite naujų narių prirašyti į kuopą. Turėsime apsvarstyt labai daug svarbių dalykų. Šis momentas labai svarbus, taigi mūsų visų pareiga organizuotis, kad geriau galėtume pastot kelią visokiem parazitam. — Org. (70-71)

PITTSBURGH, PA.

Ekstra!

Krutami paveikslai bus rodomi apie Ispanijos liaudiečių kovas, 27 d. kovo. Policija nepavelino rodyt 12-tą d. kovo, dabar bus rodoma visą savaitę. Kiekvienas paimkite šį atydon ir pamatykit šitos aistrius, baisius darbus Ispanijoje, ko ir mes galime sulaukti. Paveikslai bus rodomi Art Cinema Teatre, 809 Liberty Ave., šeštadienį, kovo 27 d. (70-72)

CLEVELAND, OHIO

TDA rengia masinį mitingą paminėjimui Paryžiaus Komunos. Įvyks kovo 25 d., 7:30 val. vak. Lietuvių Darbininkų Svet., 920 E. 79th St. Kviečiame visus lietuvius darbininkus ir kitų tautų atsilankyti į šį paminėjimą. Bus geri kalbėtojai. —Delegatas. (70-71)

BALTIMORE, MD.

LDS 48 kp. ir ALDLD 25 kp. rengia prakalbas Ispanijos klausimu ir taip pat paskaitas sveikatos klausimu. Įvyks balandžio-April 1 d., 7:30 val. vak., Lietuvių Svet., 851 Hollins St. Prašome visų dalyvauti šiose prakalbose, nes kalbės J. Hopkins Univ. prof. A. Blumberg. Sveikata žmogui yra brangiausias turtas, taigi jums bus naudinga išgirsti gerb. Dr. I. B. Bronušą skaitant prelekciją kaip užsilaikyti, kad būtumėt sveiki. Įžanga veltui.

PHILADELPHIA, PA.

Lietuvių Tautiškas Pagelbos Kliubas rengia banketą, 4 d. balandžio, kartu su koncertu ir šokiais. Koncertas prasidės 4 val. po pietų, vakarienė 6 val. Koncertinę dalį išpildys Lyros Choras, šokiams gries J. Sasko orkestras. Įžanga į vakarienę $1, į koncertą ir šokius 25c. Įsigykite tikietus išanksto. — J. P. Zaleckas. (70-71)

SO. BOSTON, MASS.

Visų Draugijų Baliaus rengimo komisijos susirinkimas įvyks kovo 28 d., 10 val. iš ryto, 376 Broadway. Balius atsibuvo vasario (Feb) 22 d., 376 Broadway, o raportas nepadarytas. Turime greit sukrusti ir padaryti. Tad susirinkite visi komisijos nariai. — Sekr. J. Burba. (70-71)

MINERSVILLE, PA.

ALDLD 9-tas apskritys rengia koncertą ir balių, antrą dieną Velykų, 29 d. kovo, Miners Union Hall. Šokiams gries Jack Bobel Radio Orkestras. Programą pildys Shenandoah'rio Lyros Choras ir Mainierių kvartetas. Bus solų, duetų ir tt. Programa prasidės 4-tą val. po pietų, šokiai 8 val. vak. Vietos apylinkės draugai ir draugės yra kviečiami atsilankyti į šį nepaprastą parengimą. Įžanga į koncertą ir šokius 35c. Vien šokiams 25c. Kviečia Rengėjai. (70-72)

PATERSON, N. J.

"Ispanija Liepsnose"

Suvienyto Fronto Komitetas Pagelbai Ispanijos Liaudiečiams kovoj prieš fašistus rengia judžius "Spain in Flames." Rodys Majestic Theatre, utarninke, seredoj ir ketverge, kovo 23, 24, 25 dd., 1937. Įžanga ypatai 35 centai. Kam tik rūpi darbo žmonių laisvė ir kova prieš fašizmą yra kviečiami šį nepaprastai jaudinantį judį apie Ispanijoje einantį civilį karą pamatyti ir paremti kovą prieš fašizmą.

Italų Priešfašistinė Lyga ir Suvienytas Komitetas Pagelbai Ispanijos Liaudiečiams rengia balių subatoj, balandžio 10 d., 1937, 7:00 val. vakare, kuris įvyks Dover Hall, 62 Dover St., Paterson, N. J. Šio baliaus visas pelnas yra skiriamas delei nupirkimo ambulance (tai yra ligonvežimio) delei Ispanijos Liaudiečių, patarnauti sužeistiems karo fronte. Įžanga ypatai 25c. Užkviečia visus Komitetas. (69-71)

VYRŲ IR MOTERŲ LIGOS GYDOMOS NAUJOVIŠKAIS BŪDAIS

Kraujo ir Odos Ligos, Nervų Suirimai, Slogos ir Chroniški Skaudūliai, Nervų ir Abelnas Nusilpimas, Skilvio ir Žarnų Sugedimai, Hemorrhoidai ar kiti Mėšlažarnės bei Laukan Ėjimo Nesveikumai, kaipo skausmo ir nesmagumų priežastys, Strėnų Gėlimas, Sciatica, Neuralgia, Nervų Įdegimas ir Chroniški Reumatiški keblumai, Nosies, Gerklės, Plaučių, Plaučinių Dūdų, Inkstų Netvarkumai ir kitos ligos Vyrų ir Moterų yra sekmingai gydomos su patenkinančiomis ir greitomis pasėkomis; o jeigu turite kokią ligą, kurios jūs nesuprantate, pasiklauskite manęs su pasitikėjimu, ir jūsų nesveikumas bus jums išaiškintas. Kraujo Tyrimai, Šlapimo Analyzė, X-spinduliai, Serumų Įleidimai ir Čiepijimai. Sąlygos yra prieinamos. Pasitarimai veltui.

DR. L. ZINS

Virš 25 Metų Praktikos

110 East 16 St., N. Y.

Tarp 4th Ave. ir Irving Pl.

Valandos 9 A. M. iki 1 P. M.
Sekmadieniais 9 A. M. iki 3 P. M.

(MES KALBAME LIETUVIŠKAI)

VARPO KEPTUVĖ

36-42 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y.

Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi.

Čia Parodoma Dalis Varpo Keptuvės, Kur Kepama **duonos:** rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Caleh ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų: Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake. Stollen, Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.

Siunčiame duonų per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, sutejksime informacijas apie svorį ir kainas.

Antrašas: 36-42 Stagg Street, Brooklyn, N. Y.

NEW YORKO IR APIELINKĖS ŽINIOS

Streikieriai Dėkavoja "Laisvei" Už Paramą

Vos spėję pasirašyt sutartį Greenpoint Metallic Bed Co. darbininkai streikieriai, užmiršdami nuovargį, skubino apie tai pranešt savo geriausiems draugams. Pirmu tokių draugų buvo dienraštis "Laisvė."

Streikierys V. Varinskas, pasakė:

"'Laisvė' yra geriausias streikierių draugas iš visų lietuviškų laikraščių. Mes toj dirbtuvėj skurdom per eilę metų. Kai kuriuose departmentuose uždirbdavo tik po $10-$11 į savaitę, Kitur uždirbdavom iki $18 ir $20, tad jau aišku, koks galėjo būt gyvenimas. Unijos neturėjom.

"Kada supratom, jog unijoj mūsų išeitis, susisiekėm su unija ir paskelbėm streiką už unijos pripažinimą. Kova buvo sunki. Tačiau, ačiu tam, kad visi arti 400 darbininkų laikėmės kaip mūras, taipgi ačiu 'Laisvei' ir kitiems darb. draugams, mums greit pavyko laimėti. Visų streikierių akys nušvisdavo, kada kas nors atsinešdavo 'Laisvę' ir paaiškindavo, kad mus užtaria. Lietuvių čion dirba nedaug, apie 10, bet visi solidariai laikėsi. Lietuviai ir visi streikieriai dėkingi 'Laisvei" už paramą."

Streiką vadovavo Bedding Lokalas 140-tas. Sutartis galioja iki rugpjūčio 1938. Pripažįsta uniją, duoda 40 val. savaitę, 15 nuoš. algų pakėlimą mažiau apmokamiem ir 10% daugiau apmok. Departmentuose, kur algos vis liktųsi permažos, unija turi teisę reikalauti pakėlimo virš 15%.

Pribuvo dar vienas pilietis benamių armijon. Pirmadienį policistas F. Walker rado 2 savaičių berniuką koridoriuje 588 2nd Ave., N. Y.

Streikierės Šaiposi Iš Barboros

Majoro La Guardijos raštinėn pakviesti unijos ir Woolworth kompanijos atstovai sutiko pradėt derybas, taipgi pamatyt majorą pirm apleisiant konferenciją, jei derybos nutrūktų.

Streikas tebetęsiama, pikietės šaukia: "Mes dirbam už $10 į savaitę, kuomet kunigaikštienė Barbora Hutton mėto milionus ant apšlipuotų džigolų."

Sakėsi Pravijus Užpuoliką

Mrs. Lisa Moranz, 32 metų, sakėsi, kad pašauktas valyti apartmentą jaunas negras norėjęs su ja pasielgti savotiškai ir grąsinęs ją nužudyti, bet ji išsikalbėjus nuo jo už $4.

Tačiau daugelis šaiposi iš jos istorijos, kuomet ji prisipažįsta jam esant virtuvėj ten atėjus tik su kimona apsivilkus. Jie sako, kad daug kam būt atėjus galvon mintis pasiūlyt "šį tą", o jau susipykus galima tikėtis ir grąsinimų.

MIRTYS—LAIDOTUVĖS

Zidorius Filinovičius, 50 m. amž., 266 Monroe St., New York, mirė kovo 19 d., Bellevue ligoninėj. Palaidotas kovo 23 d., Alyvų kalnelio kapinėse. Laidotuvių apeigomis rūpinasi graborius Mattew P. Ballas (Bieliauskas).

Radio Paskaitos

Lietuvių Profesionalų Draugijos radio paskaitos laikomos kiekvieną ketvirtadienį, 12:15 val. per pietus.

Šį ketvirtadienį, kovo 25 d., kalbės Dr. A. Petrika temoje: **"Tomas Paine Amerikos Istorijoj."** Stotis WMBQ. Prašome pasiklausyti.

Vėlokai Atsiminė Motiną

Teisiamas restauranų raketo byloje, buvęs restauranų savininkų advokatas Cohen bandė išsisukt nuo baudos skųsdamasis skaudama nugara ir našle motina, prašydamas pasiųst atgal "glėbin vienintėlio asmens pasaulyje beturinčio man reikšmės—našlės mano motinos."

Rengkitės Svarbiom Prakalbom, Kurias Sakys Svečias Kalbėtojas V. Andrulis ir A. Bimba

Šį penktadienį, brooklyniečiai turėsime progą išgirsti tolimą svečią V. Andrulį, iš Chicagos, aiškinant svarbiausius šių dienų įvykius, kurie stebina ir jaudina visą pasaulį.

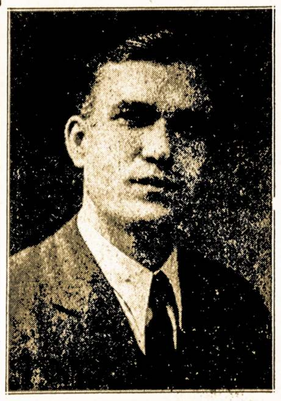

A. Bimba

Mes, lietuviai, ypatingai pažangieji, taip pat nenorime atsilikti nuo tų dalykų. Delto su nekantrumu laukiame prakalbų. Vienok su pačiu dalyvavimu mes užduotį neužbaigiam. Pasauliniai svarbias problemas riša, taiso, keičia masės žmonių. Ot čia ir pareiga mums, kad kuo daugiau žmonių sužinotų apie tas prakalbas ir galėtų ateit susipažint su svarbiausiom problemom, kurias aiškins kalbėtojai. Pasidarbuokim!

Draugas V. Andrulis, žymus komunistų vadas ir "Vilnies" red., aiškins vėliausius požymius kovos prieš fašizmą Ispanijoj ir už Ispanijos rubežių, taipgi kas ir delko taip glebesčiuoja teroristus trockistus. Draugas A. Bimba, lietuvių komunistų C. B. sekretorius ir vienas iš "Laisvės" red., kalbės apie sėdėjimo streikus ir apie šios šalies augščiausį teismą.

Prakalbos bus šį penktadienį, 26 kovo, 7:30 vakaro, Liet. Am. Piliečių Kliubo svetainėj, 280 Union Ave., Brooklyne. Įžanga nemokamai.

Rengiasi Didžiausiai Gegužinei

Sulyg Gegužinės Laikino Komiteto raštinėn ateinančių pranešimų sprendžiama, kad ši Pirmoji Gegužės bus paminėta žymiausiai New Yorko istorijoj.

Užgyrimai ateina pluoštais. Štai tik pavyzdis, kiek pranešimų viena diena:

Maliorių Unijos 9-ji Taryba jau sudarius Geg. Komitetą iš 12-kos lokalų atstovų.

Užgiria ir praneša, kad dalyvaus prisirengimo konferencijoj sekamos:

Am. Ministerių Un. Lok. 1.
Kiaušinių Inspektorių Unija.
Cigarų Pard. Un. Lok. 906.
Wilner Vokiečių Jaun. kp.
Jaunų Komunistų Lyga.
Veidrodžių Darb. Unija.

Viso miesto Gegužinės konferencija įvyks **3 balandžio, Webster Hall.** Laikino Komiteto antrašas yra 125 W. 45th St., Room 1002, N. Y.

Lietuvių konferencija įvyks 18 balandžio, "Laisvės" svetainėj.

BROOKLYN, N. Y.

Trečiadienį, 1936 m., gruodžio 9 d. apie 7:15 val. vakaro skersai gatvės nuo Angelų Karalienės bažnyčios, Roebling ir So. 4th gatvių kampe, aikštės pusėje prie pat šaligatvio sunkvežimio užgautas ir sąmonės neatgavęs mirė Antanas Adomaitis, gyvenęs 621 Metropolitan Ave., Brooklyn, 65 m. amžiaus žmogus. Policija nesurašė liūdytojų pavardžių.

Šį nelaimingą atsitikimą matę lietuviai prašomi aplankyti Adv. K. R. Jurgėlą, 359 Union Ave., prie Grand St., Brooklyn, N. Y. (70-72)

Dviejų metų mergaitė pavojingai apdegė užsidegus suknelei nuo degtukų, kuriais ji žaidė tėvų namuose, 39-57 64th St., Woodside, L. I.

Įteikė Nazių "Čyfui" Šaukimą Teisman

Amerikos nazių vadui, German-American Bund viršininkui Fritz Kuhn įteikta pakvietimas (summons) stoti Yorkvillės teisman ir atsakyti į klausimus apie nazių darbelius demokratinėj Amerikoj.

Pakvietimą jam įteikė Prieš-fašistinės Vokiečių Kultūros Lygos nacionalis viršininkas Eugene F. Grigat. Šiam įteikėjui nazių "čyfas" savo "mandagumą" išreiškė sekamai: "Duokš čia kvietimą ir neškis po velnių!"

Plėšikas V. Gubigosi pradėjus policijai šaudyt į jį krito nuduodamas sužeistu, bet policistui priėjus iškėlė pusėtinas imtynes, tačiau suimtas.

Parvažiavo iš Floridos

Brooklynietė (smarkioji veiterka) Marė Kučinskaitė su savo drauge pereitomis dienomis sugrįžo iš Floridos. O, "boy", kad apdegus saule! Iš karto sunku ir pažinti, — atrodo kaip čigoniukė. Atrodo, kad po vakacijų dar smarkesnė šokėja pasidarius, nekaip pirma buvo. Kaip kas pasiilgo jos.

Pro vieną ausį teko nugirsti, kad ji, aplankius Shenandoah, žada pasilikti ir ant toliau Brooklyne (Shenandoah'ry jos tėviškė).

Veismūniškis.

Parkų komisionierius Moses perspėjo brooklyniečius budėti, kad nepasilikt laikytojais tuščio maišo, nes fondai padalinami tarp kitų miesto dalių.

Gardi ir Graži Aidiečių Vakarienė

Tikrai, kad buvo gardi, graži ir smagi Aido Choro metinė vakarienė. Ji atsibuvo Piliečių Kliubo svetainėje, pereito nedėldienio vakare.

Pirmutinį alkį svečiams apraminus, Mickūnas užkomandavojo programą: Iššaukta visa eilė svečių tarti po žodį-kitą. Apart kalbėjusių kitų, R. Mizara net nugązdino kai kuriuos svečius, kuomet paminėjo, kad "jau mūsų, kai kurių, viena koja grabe." Truputį sentelėjusių net plaukai šiaušti pradėjo. Kiti tik pasveikino aidiečius, padėkavojo už jų veiklumą ir tt. Chicagietis Andrulis, tai jis nebūtų Andrulis, jeigu jis savo dramatizuotoj kalboj neiškrėstų kokio juoko — tai jau jo amatas tą padaryti. J. Valentis keliais žodžiais prisiminė, kada jam teko būti aidiečiu. Užkviesta Menkeliūniūtė pakalbėti — vietoj kalbos ji smarkiai sudainavo porą dainelių.

Vikriai svečius aprūpino maistu jaunos aidietės ir aidiečiai. Deja, kai kurios aidietės, keli metai tam atgal, ant mažiukų ratukų gatvėmis čiūžinėjo; šiandien jas matome vakarienėje tiesiomis, atletiškomis merginomis, aptarnaujant vakarienėje svečius, ir chore skambančiais balseliais dainuojant. Tai puiku!

Beje, laike vakarienės turėta ir daugiau dainininkų: Klimaitė, Kavaliauskaitė, Aidbalsiai ir ant galo čielas Aido Choras tvirtai sudainavo.

Po vakarienės, viršutinėje svetainėje smagiai pasišokta, pasilinksminta iki antros pusės nakties.

Veismūniškis.

Grand Streikierės Gavo Sutartį

F. W. Grand dešimtukinių krautuvių streikierės laimėjo laikiną sutartį, kuria pripažįstama unija ir pirmenybės seniau dirbantiems, kas reiškia, kad maždarbio sezone atleistos merginos turi būt paimtos pirm naujų. Smulkmenų išrišimui derybos su H. L. Green Co., kuri yra savininke, tebetęsiamos. Greit tikimasi pilnos sutarties.

Sėdėjimo tęsiama iki bus pasirašyta pilna sutartis.

Negudri Praktika

Šimtai metų atgal mieste Puri, Indijoj, žmonės dievino Juggernautą. Protarpiais jo mašina, milžiniškas 16 ratų vežimas, būdavo pravelkama gatvėmis ir žmonės mesdavosi po juo, kad tapt sutriuškintais mirtin.

Šių laikų vyrai ir moterys tikrai sakytų, kad tokia praktika buvo labai paika, vienok, kaip arti to jie prieina, kada bėga skersai gatvę vidury bloko, prieš trafiko šviesas, nepaisydami pavojaus nuo greit einančių sunkių mašinų.

Trafiko Stotis "I."

Queens teisme Mrs. McIntosh gynė savo sūnų, kuris nudėjo savo tėvą (jos vyrą), sakydama, kad jis tuomi išgelbėjo dvi gyvybes, nes girtas tėvas būtų abu nužudęs.

J. Ormano Paskaita Per Radio

Pirmadienio popietį, per J. Ginkaus vedamą radio pusvalandį, davė J. Ormanas jaunimo klausimu paskaitėlę. Jono paskaita įdomi ir sutvarkyta neblogai, bet tur būt nabagas "šaltį" turėjo, kad keletą kartų prie mikrofono turėjo sunkiai kosėti.

Apgailėtina, Jonai!

Veismūniškis.

Susižeidė Thomsonų Vaikutis

Kovo 22 d., eidamas iš mokyklos išsilaužė koją Eugene Thomsonas, 10 metų amžiaus, sūnus Jono Thomsono, 1375 E. 18th Street, Brooklyn, N. Y.

Vaikutis išvežtas į ligoninę ir koja įdėta į "plaster." Šią žinią mums telefonu perdavė draugas Pečiukas.

PRAMOGOS

MOTERŲ-MERGINŲ ATYDAI

Tarpt. Moterų Dienos minėjimas su trumpais pranešimais, diskusijomis ir draugišku pasilinksminimu įvyks šio ketvirtadienio vakarą, 25 kovo, "Laisvės" svetainėj, 419 Lorimer St., Brooklyne. Šio pranešimo skaitytojos prašomos ne tik pačios pribūti, bet pakviesti ir kitas. Rengia ALDLD Moterų 81-ma kuopa. — Komisija. (70-71)

BROOKLYN, N. Y.

Jaunų Vyrų Lietuvių Sąjunga, Inc. rengia šokius Velykų dienoje, sekmadienį, kovo 28 d. Grand Paradise Sv., 318 Grand St. Šokiai prasidės 8 val. vak. ir tęsis iki 2-rai val. ryto. Įžanga 75c asmeniui. Šis parengimas yra jų dvidešimtas metinis ir kviečia visus brooklyniečius ir iš apylinkės dalyvauti. Šokiams grieš Peter Lambert ir jo Royal Commanders. — Kom. (70-71)

SUSIRINKIMAI

BROOKLYN, N. Y.

Amalgamated Kriaučių 54 skyriaus mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, kovo 24 d. Piliečių Kliube, 280 Union Ave. Yra daug svarbių dalykų apkalbėjimui. Tad visi malonėkite pribūti laiku kaip 7:30 val. vakare. — Ch. Nečiunskas. (69-70)

Dr. Herman Mendlowitz
33 METAI PRAKTIKOS
522 Bedford Avenue
arti Taylor St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 7-1312
OFISO VALANDOS
nuo 1--3 dieną ir nuo 7--8 vakare
NEDĖLIOMIS
Nuo 10 iki 12 val. iš ryto
FLATBUSH OFISAS
2220 Avenue J
Kampas E. 23rd St.

FOTOGRAFAS
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipgi atmaliavoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., kamp. Broadway ir Stone Ave., tarpe Eastern Parkway ir Chauncey stočių BMT Line
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Glenmore 5-6191

Tel. Virginia 7-4499
Barry P. Shalins
(ŠALINSKAS)
LIETUVIS GRABORIUS
Suteikiam Garbingas Laidotuves nepaisant kaštų.
Turim puikiai įtaisytą Koplyčią ir salę del po šermenų pietų.
Teikiam nemokamai vėliausios mados automobilius.
84-02 JAMAICA AVE.
Prieš Forest Parkway
WOODHAVEN, L. I., N. Y.

VELYKOS

Puošdami stalus Velykų šventėms ir norėdami papildyt bonką degtinės arba vyno gero, atsiminkit

LIETUVIŠKĄ MONOPOLĮ

Republic (2 metų) $1.89 kv., 98c pt.
Maryland Rye, 3 m. $2.29 kv., $1.19 pt.
Mount Vernon 4½ m. $3,89 kv., $1.99 pt.
Saldus vynas nuo 98c gal. iki $2.25 gal.
Šampanas nuo $3.75 iki $6.00 už bonką
Koniakai nuo $2.69 iki $3.99 už bonką

Monopolis atdaras nuo 8 val. ryto iki 12 val. naktį

REPUBLIC LIQUOR STORE

415 KEAP STREET
Tarpe Grand Street ir So. 1st Street
Tel. Ev. 7-2089 Lic. No. L72

Telefonas: Humboldt 2-7964
DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
530 Summer Ave., arti Chester Ave.
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2—4 ir 6—8.
Nėra valandų sekmadieniais.

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIEJIMAM ĮSTAIGA

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai geriausių bravorų alus ir Elius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažintı.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.

426 SOUTH 5th STREET, BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes eleveiterio stoties. Tel. Evergreen 7-8886

NOTARY PUBLIC TEL. STAGG 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai.
Nuliūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Lietuvių Anglių Kompanija
Pirmos klasės anglis, geriausios rūšies ir pilnas svoris—2000 svarų tonas, tai legališkas svoris. Pristatome greit į jūsų namus. Prašome įsitėmyti adresą ir telefoną.
Telefonuokite: EVergreen 7-1661
arba užeikite pasikalbėti į ofisą
485 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Kampas Union Ave. ir Grand St.

TRU-EMBER COAL COMPANY
(LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPANIJA)
485 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1661

GARSINKITĖS "LAISVĖJE"

"Laisvės" Konvencijinis Banketas ir Koncertas Bus 11 d. Balandžio-April, Grand Paradise Salėje, 318 Grand St., Brooklyn. Prašome Išanksto Įsigyti Bilietus. Įžanga Banketui $1.25, Šokiams 45c